

Oază plină de liniște și de aer proaspăt. Herăstrăul, marea grădiniță a cetății lui Acur, îi ține pe copii, acum în zilele vacanței, cu oglinda calmă și răcoasă a salbelor sale de ape, cu miracole de flori înviesmate, cu risipa de vegetație, cu bolți înalte de lumină și frumos.

PREGĂTIRI PENTRU NOUL AN ȘCOLAR

LA LICEELE DE SPECIALITATE

În săptămânile acestea, nu numai Ministerul Învățământului, dar și alte ministere în ramurile de activitate ale cărora vor funcționa licee de specialitate desfășoară intense pregătiri în vederea bunei organizări a acestora. Dorind să cunoaștem stadiul pregătirilor, am stat de vorbă cu lucrătorii din Ministerul Industriei Construcției de Mașini, Ministerul Industriei Metalurgice și Ministerul Minelor. Discuțiile s-au purtat peste tot asupra problemelor legate de asigurarea bazei materiale de funcționare a noilor licee și de încadrarea lor cu cadrele didactice necesare.

Vorbindu-ne despre aceste probleme, ing. **Claudiu Beiu**, director adjunct la Direcția de personal și învățământ a Ministerului Industriei Construcției de Mașini, ne-a arătat că pentru cinci din cele șapte licee din sectorul respectiv a fost de pe acum aproape în întregime rezolvată asigurarea bazei materiale. În prezent au loc lucrări pentru rezolvarea problemelor pe care le ridică asigurarea localurilor, a laboratoarelor și atelierelor pentru celelalte două licee (de vorba de liceele din București și din Iași).

Necesitățile de cadre de specialitate în sectorul construcției de mașini au impus luarea în considerare a înființării unui nou liceu de specialitate — la Craiova — unde, de altfel, există posibilitatea asigurării bazei lui materiale. Nădăjdum că în clădirea de care dispunem — ne-a declarat tovarășul **Beiu** — și cu sprijinul secției de învățământ a statului popular local se va putea deschide și acest nou liceu de specialitate.

Ministerul Industriei Construcției de Mașini — a continuat interlocutorul nostru — a luat de asemenea măsurile necesare pentru elaborarea proiectelor planurilor de școlarizare și a programelor noilor licee. Acestea au fost propuse spre aprobare Ministerului Învățământului.

Și cadrele didactice? — Datorită faptului că cele mai multe dintre liceele din sectorul construcției de mașini vor funcționa în localități în care există și școli profesionale sau școli tehnice de maiștri cu același profil, încadrate cu profesori bine pregătiți, există cadrele de specialitate necesare. În ceea ce privește profesorii pentru obiectele de cultură generală, am luat legătură cu secțiile de învățământ ale sfaturilor populare, solicitându-le să recomande profesori buni, cu experiență.

Pe aceleași teme s-a desfășurat discuția și la Ministerul Industriei Metalurgice, în ramura de activitate a căruia vor funcționa liceele de specialitate de la Hunedoara și Galați. După cum ne-a informat tov. **Victor Pandia**, director adjunct la Direcția de personal și învățământ a ministerului, sînt în curs măsuri concrete pentru completarea laboratoarelor, cabinetelor și atelierelor acestor licee cu material didactic necesar.

Pînă în jurul datei de 20 iulie, cu sprijinul Ministerului Învățământului, vor fi rezolvate și problemele legate de definirea conducerii noilor licee și, de asemenea, lucrările de selecționare a cadrelor didactice de specialitate.

La Ministerul Minelor, șeful serviciului de resort, tov. **P. Rădulescu**, ne-a informat că proiectele planului de învățământ pentru liceele de

PIONIERII

Aș spune că Pionierii reprezintă darul cel mai frumos și cel mai de preț, dar pe care societatea noastră și-l face ei însăși. Asupra lor se îndreaptă, cu o permanență a ezitărenței, sentimentele prietenești ale ființării, multiplicată și asociată scopurilor și perspectivei sociale. Văzuți de pe treptele adăugate ale vârstei, ei sînt sînta noastră recuștigată timpului fără capăt și fără întoarcere, și recunoaștem în fărîșurile lor colorate nu numai ceea ce noi înșine am fost, dar și ceea ce am putut ori am dorim să fim. Biologic vorbind, ei trec de la seninătatea primăriei la copilărie, către turburările adolescenței. Implicațiile sociale ce se adaugă sînt dintre cele mai serioase, pentru că acum, în zborul lor de încercare în jurul cubului, nu mai departe, se formează caracterul, se structurează ființa lor pentru răspunderile și obligațiile sociale de mai târziu. Așa că vedem în ei nu numai ceea ce reprezintă pentru noi vârsta, cu toate metamorfozele ei, ci și ceea ce definește termenul de cetățean, de om al unui loc, al unei acțiuni, al unui timp. Ramificațiile de toate felurile, de la structuri intime la talente,

aplicații, capacități, profesii, idealuri, de-aici încep, de la această primă treaptă constanță a fericirii ori nefericirii, a muncii ori tîrnăviei, a frumuseții ori urîtului, a scopului înalt în viață ori a probabilității și îndiferenței, și așa mai departe.

Educația muncii, element de legătură, practic, în viața de toate zilele, pînă la bătrînețe, tot aici începe, tot la acești ani ai pionieratului, cînd societatea le deschide orizonturile în imensul continent nedefinit al învățării, cînd se bat pionierii și se arcuiesc podurile peste rîurile, altele de netrecut, ale cunoașterii, ale culturii. În măsura în care se detașează de cercul intim al familiei, și se adaugă concomitent cercului larg al Organizației Pionieresti, copiii noștri ne aduc nouă, părinților, înțeleșurile mai largi ale educației, ale acelei educații ce se adaugă, și ce pune în lumină și ce trece dincolo de neprețuiri și hotărîtorii în multe, cei șapte ani de-acasă.

Intrînd în Organizația de pionieri, fără să piardă nimic din atribuțiile copilăriei, tată-i

ION HOREA

(Continuare în pag. 4-a)

specialitate din Baia Mare și Petroșani, ca și programele de profil pentru anul I au fost depuse la Ministerul Învățământului spre aprobare. Serviciul de resort din Ministerul Minelor se preocupă în prezent de pregătirea manualelor necesare, din care o parte au și fost comandate Editurii didactice și pedagogice. În ceea ce privește asigurarea bazei materiale a noilor școli, un local există în dotare proprie, iar altul a fost preluat în aceste zile de la organele statului popular local. În prezent se desfășoară la ambele școli lucrări de amenajare a sălilor de clasă, de pregătire a mobilierului școlar necesar, a laboratoarelor și atelierelor, de înzestrare a acestora cu materiale didactice. Posibilitățile locale — a precizat tov. **P. Rădulescu** — vor satisface încadrarea noilor școli cu cadre didactice, atît pentru obiectele de cultură generală cit și pentru obiectele de cultură tehnică.

T. DUMITRESCU

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR

DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

În zilele de 4 și 5 iulie a avut loc în Capitală Conferința Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură. Conferința a analizat profund și multilateral activitatea Uniunii Sindicatelor din Învățământ și Cultură în lumina sarcinilor care au fost trasate învățământului de cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român și în lumina recentelor hotărîri ale Congresului Sindicatelor.

Pornind de la succesele înregistrate de poporul nostru sub conducerea partidului în anii șesenalului, darea de seamă a prezentat într-un succint bilanț realizările oamenilor muncii din instituțiile de învățământ și cultură. Cu sprijinul larg al organelor și organizațiilor sindicale, în acesti ani s-a încheiat generalizarea învățământului de 8 ani, ceea ce situează țara noastră printre țările cele mai înaintate din lume din punct de vedere al nivelului cultural. În anul școlar 1965—1966 numărul elevilor cuprinși în licee este de 12 ori mai mare decît în anul școlar 1938/1939, iar în școlile profesionale și tehnice și în învățământul superior numărul elevilor și studenților a crescut de 5 ori. În șesenal școlii profesionale și tehnice s-au pregătit 285.000 de muncitori calificați și 100.000 cadre cu pregătire medie, iar învățământul superior a dat economiei și culturii peste 77.000 de specialişti.

Sindicatelor din învățământ au adus o mare contribuție la întărirea bazei didactice-materiale a școlilor. În învățământul de cultură generală, profesional și tehnic au fost date în folosință, în anii șesenalului, 26.000 săli de clasă. Școlile au fost înzestrate cu biblioteci bine dotate și noi sortimente de material didactic. În învățământul superior au fost construite noi localuri și laboratoare moderne utilate. Noi cămine și cantine au fost puse la dispoziția elevilor și studenților.

În același timp, sindicatelor din învățământ au stimulat prin multiple mijloace pe profesori și învățători la o activitate de nivel mereu mai ridicat pentru educarea tinerii generații, pentru înarmarea ei cu marile succurii ale culturii, științei și tehnicii contemporane, și sprijinit munca lor individuală și colectivă de perfecționare, i-au educat în spiritul răspunderii pentru eficiența muncii din școală, în spiritul colaborării și intrajutorării tovarășești. Sindicatelor din învățământ au participat, de asemenea, în mod eficient la acțiunile privind extinderea învățământului seral și fără frecvență.

Considerînd ridicarea nivelului calificării profesionale și al pregătirii pedagogice a cadrelor didactice drept o verigă principală a activității pentru dezvoltarea și perfecționarea învățământului, Biroul Executiv al Uniunii Sindicatelor din învățământ și cultură a acordat o atenție deosebită conținutului, formelor și eficienței acestei activități. Așa cum s-a arătat în darea de seamă, ca urmare a orientării date de Biroul Uniunii, sindicatelor din învățământ din Caransebeș, Lugoj, Sibiu, Galați etc., ca și Clubul sindicatelor din învățământ din Capitală, au inițiat numeroase acțiuni care au contribuit sura la informarea și perfecționarea învățătorilor și profesorilor asupra problemelor noi din domeniul științei și tehnicii. S-au organizat astfel cicluri de conferințe, simpozion, recenzii, reviste ale presei pedagogice. De asemenea, sindicatelor din învățământ au acordat, mai ales în ultima perioadă, un sprijin intens activității desfășurate de institutele de perfecționare a cadrelor didactice, au mobilizat pe profesori și învățători în vederea înscrierii la examenele de grad.

Relevînd succesele obținute în domeniul învățământului, darea de seamă a analizat totodată unele deficiențe existente și a propus măsuri menite să ducă la creșterea competenței și a aportului organizațiilor sindicale la îndeplinirea marilor sarcini puse de partid în fața oamenilor muncii din școli. Referindu-se la sarcina trasată școlii de Congresul al IX-lea al P.C.R. de a ridica necontenit nivelul pregătirii de cultură generală a tineretului, darea de seamă a arătat că sindicatelor din învățământ au datorat să intensifice sprijinul acordat cadrelor didactice în vederea perfecționării lor profesionale. Astfel, apreciînd că în unele regiuni numărul celor înscriși la examenele pentru obținerea gradului II și gradului I este încă nesatisfăcător, darea de seamă a chemat sindicatelor din învățământ să se ocupe mai stăruitor de stimularea cadrelor didactice în vederea trecerii acestor examene și să le creze, în același timp, condițiile necesare. De asemenea, darea de seamă a

arătat că se manifestă în continuare fenomene de supraincercare a unor cadre didactice cu sarcini extra-profesionale, situație care dăunează nu numai bunei pregătiri pentru lecții, ci și prezentării la examenele de grad. De aceea, a cerut sindicatelor să lupte pentru aplicarea hotărîrilor de partid și de stat, cu privire la continuă îmbunătățirea condițiilor de muncă ale cadrelor didactice.

Un important capitol al dării de seamă s-a ocupat de activitatea sindicatelor din învățământul superior, din instituțiile de artă, edituri, presă, poligrafie, relevînd cele mai importante probleme care stau în fața acestor sindicate și preconizînd numeroase măsuri menite să asigure creșterea aportului lor la îndeplinirea sarcinilor ce le-au fost trasate de partid.

În mod special a subliniat darea de seamă faptul că, în lumina prevederilor noului Statut al U.G.S., cresc rolul, atribuțiile și sarcinile sindicatelor și ale Uniunii. Acestea au datorat să se preocupe permanent de îmbunătățirea stilului și metodelor lor de muncă, să aplice în mod consecvent principiul muncii colective, să organizeze temeinic controlul îndeplinirii sarcinilor.

Luînd cuvîntul în cadrul discuțiilor, numeroși participanți la conferință au împărtășit experiența lor în munca sindicală, și-au spus punctul de vedere cu privire la problemele ridicate.

Noul Statut al Uniunii Generale a Sindicatelor, investirea cu atribuții sporite a sindicatelor, a spus în cuvîntul său tov. **Nicolae Profeanu**, profesor la Liceul din Giurgiu, vor contribui în mare măsură la intensificarea activității sindicatelor, la creșterea aportului acestora în impresionantă operă de desăvîșire a construcției socialismului, inițiată și condusă de Partidul Comunist Român.

În cuvîntul lor tovarășii **Marița Ovidenie** de la Școala generală din comuna Firănești, raionul Bujor, **Elena Frunză** de la Liceul „Decebal” din Deva, **Tamas Margareta**, de la Liceul pedagogic din Tg. Mureș, s-au referit la răspunderea care revine cadrelor din învățământ în organizarea și desfășurarea întregii munci sindicale.

Arătînd preocupările sindicatului învățământ din orașul Galați, tov. **Maria Tofan**, președintele comitetului acestui sindicat, s-a referit în cuvîntul său la sprijinul pe care l-au acordat organizațiile sindicale popularizării experienței înaintate a cadrelor didactice și organizării timpului lor liber. Au fost organizate sesiuni pedagogice, simpozion, schimburi de experiență îndelungată la drepte cu activitate îndelungată la catedră și cadrele tinere, conferințe literare și muzicale, conferințe pe teme din istoria artelor și muzicii, excursii etc. Tovarășa Tofan a propus să se organizeze cursuri de perfecționare și pentru alți învățători decît cei înscriși la examenele de definitivitate și pentru obținerea gradelor didactice, să se confecționeze mai mult material didactic pentru clasa I, să se organizeze emisiuni de radio și televiziune care să popularizeze experiența cadrelor didactice. În încheiere ea și-a exprimat convingerea că sarcinile trasate uniunii pe ramuri de Congresul sindicatelor vor duce la îmbunătățirea activității sindicatelor, la ridicarea ei pe o treaptă superioară.

Tovarășa **Ileana Szilagy** de la Școala generală nr. 1 din Salonta, regiunea Crișana, a arătat că organizația sindicală de la această școală s-a preocupat de sprijinirea activității metodice în comisiile pe obiecte și în cercurile pedagogice. O atenție deosebită a fost acordată comisiei dirigîntilor. Îndeosebi în ceea ce privește stringerea legăturilor școlii cu familiile elevilor, organizația sindicală a sprijinit, de asemenea, introducerea mijloacelor moderne de predare, care au adus o contribuție prețioasă la obținerea unor rezultate mai bune în predarea unor obiecte de învățământ. Aceste preocupări ale organizației sindicale au avut consecințe pozitive asupra rezultatelor obținute la sfîrșitul acestui an școlar. Astfel, 91,81% elevi au promovat anul școlar, 81,17% obținînd note bune și foarte bune. În încheierea intervenției sale tov. **Ileana Szilagy** a făcut mai multe propuneri printre care unele legate de orientarea muncii dirigîntilor, de sprijinirea cadrelor didactice în documentarea de specialitate.

Numeroși vorbitori s-au referit la sarcinile legate de buna organizare a muncii în liceele de specialitate. Tov. **Maria Pariza**, președinta sindi-

catului de la Liceul nr. 2 din orașul Craiova, a arătat că sindicatelor din școlile acestui oraș au inițiat, împreună cu organele administrative, o serie de acțiuni menite să îndrume pe absolvenții școlilor generale spre liceele de specialitate pentru care au aplicații. Organele sindicale au acordat atenție sporită și popularizării școlilor profesionale, sprijinind organizarea sistematică a muncii de orientare profesională.

O problemă care trebuie să stea în momentul de față în fața organizațiilor sindicale din școli, a spus prof. emerit **Teodor Burcescu**, din București, este popularizarea metodelor moderne de predare. În această privință Comitetul sindicatului învățământ din raionul 30 Decembrie a organizat o serie de conferințe pe tema învățământului programat care au stîrnit un deosebit interes în rândurile cadrelor didactice. De asemenea, Comitetul a mobilizat cadrele didactice să folosească larg în predare mijloacele audio-vizuale.

Mulți vorbitori au subliniat datoria sindicatelor de a acorda o atenție sporită creșterii nivelului ideologic și cultural al membrilor de sindicat. Ei au arătat contribuția adusă în această direcție de învățământul ideologic, de activitatea cultural-artistică pe care o desfășoară sindicatelor. Vorbind despre experiența dobîndită în această direcție de Sindicatul învățământ din Cîmpulung Moldovenesc, tovarășa **Veronica Livescu**, de la Liceul „Dragos Vodă”, a arătat modul în care s-a reflectat creșterea nivelului ideologic și cultural al cadrelor didactice din acest oraș în munca profesională: școlarizarea de la sută, promovabilitate de 92 la sută în condițiile unei exigențe sporite. La examenul de bacalaureat din ultima sesiune au reușit 80,67 la sută din elevii prezentați.

Un loc larg au ocupat în cuvîntul participanților la discuții problemele legate de cercetarea științifică a cadrelor didactice. Tovarășii **Valeriu Motișan** (Satu-Mare), **Erna Oberth** (Rişnov), **Steliana Stănescu** (Pitești), **Maria Gaspar** (Ploiești), **Aurelia Nicuță** (Bacău) s-au referit la diferite aspecte ale muncii de cercetare științifică în domeniul pedagogiei, făcînd propuneri menite să sporească sprijinul sindicatelor din învățământ pentru a stimula mai mult această muncă.

Numeroși vorbitori, printre care tovarășii **Miltiade Filipescu**, **Dumitru Atanasiu**, **Nicolae Tue**, **Gheorghe Cosma**, **Nicolae Nițescu** și alții s-au referit în cuvîntul lor la diferite aspecte ale activității sindicatelor din instituțiile de învățământ superior, din instituțiile de artă și din întreprinderile poligrafice.

Referindu-se la sarcinile actuale ale învățământului din țara noastră așa cum rezultă ele din documentele Congresului al IX-lea al P.C.R., tov. **Jean Livescu**, adjunct al ministrului învățământului a arătat unele din măsurile luate de minister pentru îndeplinirea acestor sarcini. Ministerul Învățământului a inițiat astfel o serie de consultări colective cu privire la probleme de profil ale învățământului de tip mediu și ale învățământului superior, la aspectele pe care le implică modernizarea conținutului învățământului și a metodelor de predare în condițiile rapidei evoluții a științei și tehnicii, la perfecționarea pregătirii personalului didactic de toate gradele, la promovarea cercetării științifice, la elaborarea programelor învățământului de cultură generală și ale învățământului superior. Trebuie subliniat că în organizarea tuturor acestor acțiuni ministerul s-a bucurat de sprijinul larg al Uniunii Sindicatelor din Învățământ și Cultură.

Pe baza consultărilor care au avut loc pînă în prezent s-au și luat o serie de măsuri importante. După cum se știe, la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale ministrul învățământului a prezentat, din înșărcinarea Consiliului de Miniștri, proiectul de lege cu privire la finanțarea, organizarea și funcționarea liceelor de specialitate, proiect care a fost adoptat în unanimitate. Ministerul a alcătuit de asemenea, pe baza sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al P.C.R., un studiu privind problemele fundamentale ale dezvoltării învățământului de toate gradele în următorii ani. În fața școlii, a cadrelor didactice, stau, după cum se vede, sarcini deosebit de însemnate. Sindicatelor din

(Continuare în pag. 2-a)

PUTNA

LĂCAȘ DE CULTURĂ ȘI ARTĂ AL EPOCII LUI ȘTEFAN CEL MARE

S-au împlinit cinci veacuri, de când, așa cum înregistra laconic un călugăr cronicar scriind vechiul letopisesc al Moldovei în redacția putnească, „în anul 6974 (1466), iulie 10, s-a început să se zidească, cu ajutorul lui Dumnezeu, sfânta minăstire... la Putna”.

În legătură cu începuturile minăstirii s-au făcut numeroase legende. În ale sale „O samă de cuvinte”, Ion Neculce scrie: „Ștefan-vođa cel Bun când s-au apucat să facă minăstirea Putna, au tras cu arcul Ștefan-vođa dintr-un virvru de munte ce este lângă minăstire; și unde au agiunsu săgeata, acolo au făcut prestolul în oltariu. Și este mult loc de unde au tras, până în minăstire. Pus-au și pe trei boierăși de au tras, pre vâtașul de copil și pre doi copii din casă. Deci unde au cădzut săgeata vâtașului de copil au făcut poarta, iară unde au cădzut săgeata unui copil din casă, au făcut clopotnița”. Și mai departe, vorbind despre măreția minăstirii, Neculce consemnează: „Și așa au fost făcut minăstirea de frumoasă, tot cu aur poleită, zugrăvala mai mult aur decit zugrăvală și pre dinlăuntru și pre dinafară, și acoperită cu plumb. Zic călugării să fi fost făcut și sfesnicele cele mari și cele mici și policandru și hora tot prisne de argint”.

Prin așezarea sa izolată între obținele împădurite din nordul Moldovei și prin puternicele sale fortificații, Putna putea constitui un loc de retragere bine apărat, în caz de primejdie, pentru domn, familia și boierii săi. Construcția originală, de mari proporții, avea aspect de cetate. Un desen din anul 1737 înfățișează minăstirea înainte de refacerile ulterioare din același veac, în toată frumusețea ei impunătoare, de adevărată cetate, cu un zid puternic în jur, formind un patruleter străjuit de 8 turnuri, din care s-a mai păstrat doar turnul tezaurului. În mijloc se înalță biserica minăstirii, la miază-zi erau chiliile călugărilor, iar la miază-noapte casa domnească și stăreția. Intrarea era străjuită de un turn puternic, dărâmat și reconstruit mai spre sud în secolul al XVIII-lea, dar care mai păstrează vechea pisanie din 1484.

Începând cu anul 1466 minăstirea Putna a fost bogat înzestrată prin dăni domnești și boierăști, devenind o mare proprietate funciară feudală. Potrivit hrisovului de întărire a averilor și privilegiilor minăstirii Putna din 2 februarie 1503, ea ajunsese să stă-

pinească, în decurs de aproape 40 de ani de la fundare, 31 de sate, vii pe dealul Hirlăului, brașițe în jurul minăstirii, prisacă la Comarna, sălaşe de robi țigani. Prima și meritea sau dăni anuale domnești, ca 12 buți de vin, drobi de sare, avea dreptul de a judeca și a strânge amenzi din satele sale, de a încasa dări de la circumiile din țirgul Siret, de la „vama cea mică de pe Suceava, la Jicov” și de la un „pod umblător pe Siret”. Iar pentru îndestularea cu peste, minăstirea Putna primea de la domnie scutirea de vamă pentru 3 care trimise pentru cumpărarea peștelui, primăvara și toamna.

Încă de la înființare, Ștefan cel Mare a dorit ca la Putna să ia naștere un nou centru cultural și artistic, la a cărui constituire și-au dat contribuția și unele minăstiri întemeiate mai înainte, cu veche tradiție cărărească și de artă. În cadrul unei adevărate „roiri culturale” s-au așezat la Putna călugării de la minăstirea Neamțu care, încă din anul 1467, terminau câteva manuscrise bogat împodobite. Nicodim, un iscusit călugăr caligraf și miniaturist nemțean, și-a însemnat cu acest prilej numele pe un mic scris de el. Șase ani mai târziu, în 1473, el a împodobit cu frumoase miniaturi tetraevan-gheul scris aici și dăruit de Ștefan cel Mare minăstirii Humor, manuscris care păstrează și cel mai autentic portret al marelui lui, unul din vechile monumente juridice ale țării noastre. Aici a fost alcătuită și opera muzicale ale „ritorului” și „protopsaltului” Eustație, mărturie a faptului că, după școala muzicală bizantină, Putna a fost lăcașul celei mai vechi școli muzicale din Europa de sud-est. Tradiția culturală a minăstirii a fost ilustrată și de „Pascalie” igumenului Siluan și de alte câteva mici tratate de astronomie, ca și de bogata operă de traducător, prelucrător și croicnicar a lui Varolomeu Măzărănu. Putna a primit începând de la înființare, ca toate celelalte mari minăstiri, și o bogată zestre de broderii, țesături și lucrări de argintărie. Multe din ele au fost distruse cu prilejul incendiului din 1484. Între cele păstrate, puțină la număr, la muzeul minăstirii, unele sunt lucrări de școala bizantină, realizate, se pare, de meșteri aduși în Moldova de principesa Maria de Mangop, de viață imperială bizantină, cea de a doua soție a lui Ștefan cel Mare. Altele sunt opere locale influențate de artă bizantină, ca acoperământul de mormânt din 1477 cu chipul Mariei de Mangop, unul din cele mai frumoase exemplare de veche broderie românească.

Tot aici s-au păstrat și prețioase broderii de mătase și fir de aur, produse ale vestitelor ateliere florentine și venetene, pe care Ștefan cel Mare, familia și curtea sa le foloseau pentru costumele de ceremonie și pentru împodobirea interioarelor curților domnești, a bisericilor sau minăstirilor. Un astfel de veșmânt din catifea cu fir de aur valora de la 50 la 100 de galbeni, echivalând cu prețul unui sfer de sat.

În afara lucrărilor de cult realizate în atelierele moldovene, în Moldova se aduceau și exemplare de artă din Transilvania sau din țări străine. Unele obiecte de argintărie erau comandate vestitelor argintari de la Bistrița sau Brașov, cum este, de pildă, cădelnița dăruită minăstirii Putna de Ștefan cel Mare în 1470, care prin stilul ei gotic indică o proveniență transilvănească. La Putna se păstrează și așa zisa raclă a moaștelor Sfințului Ioan cel Nou, o operă de artă renașcentistă, lucrată într-un atelier din Italia de nord spre sfârșitul secolului al XV-lea. Tezaurul de manuscrise, broderii, argintărie sau alte obiecte de artă de la Putna constituie o mărturie grăitoare a înfloririi culturale și artistice a epocii lui Ștefan cel Mare, oglindind și în acest domeniu progresul care se realizează în Moldova în cea de a doua jumătate a secolului al XV-lea.

Trebuie menționat că, paralel cu lăcașurile de cultură și artă minăstirești, în Moldova epocii lui Ștefan cel Mare au progresat sau au luat naștere, pe măsura întăririi autorității domnești, și centralizării statului și a dezvoltării vieții orășenești, și alte centre de cultură. Un asemenea centru a fost, în primul rând, curtea domnească, cu o activitate de cancelarie tot mai intensă, unde s-a alcătuit și cronica de curte a domniei lui Ștefan. Tot

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

(Urmare din pag. 1)

învățământ vor contribui, desigur, la sprijinirea muncii instructiv-educative, vor mobiliza pe învățători și profesori la perfecționarea continuă a activității lor. Referindu-se la numeroasele propuneri valoroase făcute în cadrul conferinței, vorbitorul a arătat că acestea vor fi luate în considerare de ministere, care va analiza modalitățile de realizare a lor.

Exprimind voința unanimă a delegaților, Conferința a adoptat hotărârea cu privire la obiectivele cele mai importante care revin Comitetului Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de învățământ și cultură privind transparența în viața și sarcinilor trasate de Congresul Sindicatelor din România. Hotărârea subliniază că, pe baza prevederilor Statutului U.G.S., care lărgeste atribuțiile unionilor sindicale pe ramură și creează cadrul organizatoric al acestora, Comitetul Uniunii va trebui să desfășoare o activitate intensă pentru a stimula energia creatoare a membrilor de sindicat din învățământ și cultură, astfel încât fiecare membru de sindicat să fie un participant activ la opera de dezvoltare a construcției socialiste din țara noastră.

Conferința cheamă Comitetul Uniunii să îndrume sindicatelor pe care acestea să acorde o atenție deosebită perfecționării cadrelor didactice, sporirii simțului lor de răspundere, creșterii eficienței muncii didactice și a cercetării științifice fundamentale și aplicative, asigurării condițiilor de muncă și de viață în spiritul hotărârilor de partid și de stat. Pentru a-și putea îndeplini aceste sarcini Comitetul Uniunii, Biroul său executiv și sindicatele vor trebui să antreneze un larg activ de specialități, să valorifice propunerile făcute de lucrătorii din învățământ și cultură în adunările sindicale trimestriale, având totodată grijă ca aceste adunări să devină tot mai mult adevărate tribune de exprimare a inițiativelor creatoare.

Conferința a cerut Comitetului Uniunii și sindicatelor să sprijine Ministerul Învățământului și secțiile de învățământ în organizarea superioară a procesului instructiv-educativ, în îmbunătățirea sistemului de perfecționare a cadrelor didactice, să acorde atenția cuvenită îmbunătățirii muncii în toate unitățile școlare de la orașe și sate. Hotărârea adoptată de Conferință este de asemenea a acordării atenției sporite justel repartizării a sarcinilor, astfel încât cadrele didactice să-și poată îndeplini cu succes principalul lor îndatorire — instruirea și educarea tineretului școlar.

În hotărârea adoptată de Conferință, numeroase prevederi se referă la sprijinirea activității sindicalelor din instituțiile de artă și întreprinderile poligrafice de către Comitetul Uniunii, precum și la activitatea acestora în vederea antrenării membrilor de sindicat la o muncă tot mai rodnică pe linia tragerii în viață a sarcinilor ce le revin din planul cincinal.

În cadrul lucrărilor Conferinței a luat cuvântul tovarășul Dumitru Gheorghiu, vicepreședinte al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România. După ce i-a salutată pe participanți în numele Comitetului Executiv al U. G. S., vorbitorul a relevat aportul adus de oamenii muncii din învățământ și cultură la educarea tineretului, la dezvoltarea culturii românești și a subliniat că bilanțul realizărilor obținute trebuie să constituie pentru ei un puternic demn de a-și pune și pe mai departe întreaga lor capacitate, talentul și energia creatoare în slujba îndeplinirii sarcinilor trasate de partid.

Poporul nostru — a spus vorbitorul — a pășit într-o nouă etapă pe drumul progresului și prosperității. Împresionat de avântul și optimismul culturii noastre socialiste împune școlii să ridice pe o treaptă și mai înaltă cunoștințele de cultură generală, științifice și tehnice ale tuturor cetățenilor patriei.

Vorbitorul s-a referit apoi pe larg la succesele dobândite în ultimii ani de sindicatele din instituțiile de învățământ și cultură, evidențind experiența pozitivă acumulată, neajunsurile care s-au manifestat și sarcinile care stau în fața sindicatelor din învățământ și cultură, în perioada care urmează.

Subliniind progresul continuu al învățământului de toate gradele în țara noastră pentru creșterea cadrelor necesare economiei și culturii naționale, vorbitorul s-a oprit asupra contribuției sindicatelor la obținerea acestor succese. Sub conducerea organizațiilor de partid, sindicatele din instituțiile de învățământ au stimulat interesul cadrelor didactice pentru perfecționarea continuă a măiestriei lor pedagogice, pentru predarea lecțiilor în strinsă legătură cu practica construcției socialiste, și-au adus contribuția la educarea învățătorilor, profesorilor, pedagogilor în spiritul disciplinei socialiste, la mobilizarea cadrelor didactice în acțiunile menite să ducă la lărgirea orizontului de cunoștințe culturale-științifice ale oamenilor muncii.

Sindicatele din instituțiile de cultură și artă au adus un aport însemnat și permanent la ridicarea nivelului artei românești, la creșterea prestigiului său în țară și peste hotare, la educarea estetică a maselor.

Muncitorii, inginerii și tehnicienii din industria poligrafică au fost sprijiniți de sindicate pentru obținerea importanțelor succese în tipărirea cărților, revistelor și ziarelor în condiții cât mai bune. Organizând întrecerile socialiste, sindicatele au antrenat larg masele din acest sector de activitate la îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan și a angajamentelor.

În continuare tov. Dumitru Gheorghiu s-a referit la sarcinile

de mare răspundere pe care le pun în fața oamenilor muncii din învățământ și cultură prevederile noului plan cincinal și a arătat că, prin hotărârile adoptate, Congresul Sindicatelor a creat cele mai bune condiții pentru sporirea contribuției sindicatelor la îndeplinirea acestor sarcini. Aceasta deschide noi perspective pentru ca forța și capacitatea sindicatelor, experiența bogată acumulată de ele în decursul anilor să fie folosite mai din plin.

În raport cu realitățile concrete ale țării noastre și ținând seama de experiența de până acum, noul statut stabilește rolul și sarcinile Uniunii sindicatelor pe ramuri de producție. Investirea acestora cu dreptul de a conduce activitatea sindicatelor din ramura respectivă în rezolvarea problemelor de producție, sociale și profesionale specifice face să crească rolul și competența lor. Prin această măsură se asigură conducerea, pe specificul ramurii, a sindicatelor, se realizează o legătură directă, sistematică între Uniuni și sindicatele din ramurile respective se creează condiții pentru acordarea unui sprijin concret și diferențiat în rezolvarea problemelor respective, ceea ce va influența pozitiv asupra activității generale a sindicatelor.

Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățământ și Cultură, Biroul său executiv — a spus vorbitorul — le revine sarcina de a cuprinde și cunoaște în cel mai scurt timp sarcinile și problemele pe care le au de rezolvat sindicatele afiliate, de a manifesta o altitudine activă și competentă în relațiile cu conducerea unităților, ale ministerelor, organelor de stat. Pe baza atribuțiilor prevăzute în Statut, Comitetul Uniunii, are datoria să participe activ la elaborarea și aplicarea măsurilor de perfecționare a învățământului de toate gradele, să-și dea aportul la mobilizarea cadrelor didactice pentru îmbunătățirea întregului proces instructiv-educativ ce se desfășoară în școli, la continuarea perfecționare a planurilor și programelor școlare, a manualelor. La îmbunătățirea permanentă a metodelor de transmitere a cunoștințelor.

Planificarea judicioasă a muncii școlilor constituie o premisă de bază în realizarea cu succes a sarcinilor pe care le au acestea. De aceea, organizațiile sindicale au datoria de a cunoaște temeinic planul general de muncă al școlii, mobilizând cadrele didactice la realizarea lui în cele mai bune condiții.

Referindu-se la sarcinile care revin organelor sindicale în domeniul perfecționării pregătirii cadrelor didactice, vorbitorul a subliniat datoria acestora de a sprijini Ministerul Învățământului, săfăturile populare în organizarea de acțiuni care să stimuleze dorința învățătorilor și profesorilor de a studia, de a fi la curent cu tot ce este nou în domeniul specialității respective, de a folosi metode și procedee eficiente care să asigure însușirea temeinică de către elevi a cunoștințelor predate. Mai mult și mai perseverent trebuie să se ocupe sindicatele din școli de mobilizarea și sprijinirea învățătorilor și profesorilor pentru obținerea gradelor didactice pe care, în același timp, este necesar să se manifeste mai multă grijă pentru folosirea formelor prin care sindicatele pot contribui direct la perfecționarea cadrelor didactice, la ridicarea nivelului lor ideologic și cultural, la dezvoltarea conștiinței lor socialiste. O asemenea formă o reprezintă, de pildă, organizarea excursiilor documentare în grup, pe specialități. Îndesebi în timpul vacanțelor de vară. Vizitarea diferitelor monumente și locuri istorice care amintesc de trecutul glorios de luptă al poporului nostru, de tradițiile eroice ale clasei muncitoare, vizitarea noilor combinate și uzine care dovedesc dezvoltarea imptuoasă a industriei noastre socialiste dau posibilitate cadrelor didactice de a ține lecții mai atractive, mai bogate în conținut, mai strins legate de viață, de practica construcției socialiste.

Comitetul Uniunii, organizațiile sindicale vor trebui să se preocupe mai îndeaproape de răspunderea metodelor folosite de cadre didactice cu o bogată și îndelungată practică, pentru a oferi cadrelor tinere prilejul de a învăța din experiența pedagogică înaintată.

Referindu-se la sarcinile ce revin școlii în domeniul educației patriotice a maselor, vorbitorul a atras atenția că, prin natura muncii lor, învățătorii și profesorii au nobila îndatorire de a-și consacra toată pasiunea și priceperea pentru a sădi în inimile copiilor și tinerilor sentimentul de prețuire a trecutului glorios al poporului, de dragoste neamurită față de partid și față de patrie, dorința de a dobândi cele mai înaintate cunoștințe în domeniul științei și tehnicii. Ei trebuie să educe la tinăra generație dragostea față de muncă, dorința fierbinte ca fiecare tânăr să-și desăvîrșească pregătirea, să-și consacre întreaga viață înfloririi patriei socialiste, idealurilor comunismului.

Sindicatele din școli sînt chemate să sprijine mai mult cadrele didactice pentru a se acorda o grijă sporită organizării și desăvîrșirii activității lectoratelor pentru părinți, orientării juste a conținutului lor, pentru a contribui la dezvoltarea simțului de răspundere al părinților față de educarea copiilor. Cadrelor didactice au datoria de a ajuta mai mult, mai îndeaproape familiile să modeleze cu grijă și răbdare personalitatea copiilor, să plămădească în conștiința lor înaltele principii etice ale societății noastre, să le dezvolte pasiunea pentru muncă și învățare, trăsăturile omului nou, un caracter integru, cu o concepție înaintată despre lume și viață.

În încheierea cuvântului său, vicepreședintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor s-a oprit asupra necesității îmbunătățirii continue a muncii organizatorice, promovarea consecventă a muncii colective în întreaga activitate a sindicatelor.

Comitetul Executiv al Uniunii Generale a Sindicatelor din România — a spus tovarășul Dumitru Gheorghiu — este convins că sindicatele din instituțiile de învățământ și cultură, sub conducerea organelor de partid, își vor îmbunătăți activitatea, vor munci cu hotărâre pentru mobilizarea membrilor la realizarea cu succes a sarcinilor mari ce le revin în etapa actuală, aducând o contribuție tot mai importantă la înflorirea științei și culturii, la continua dezvoltare a patriei noastre pe drumul luminos al socialismului.

Conferința a ales membrii noului Comitet al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură. În prima sa ședință plenară, Comitetul a ales Biroul Executiv format din 15 tovarăși. În funcția de președinte al Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățământ și cultură a fost ales tovarășul Mihail Roșlanu, vicepreședinte tovarășă Onița Glișor, secretar tovarășul Vasile Vlad.

Potrivit noilor măsuri luate de partid pentru îmbunătățirea muncii cu pionierii, creșterea rolului școlii, al învățătorilor și profesorilor, care poartă răspunderea principală pentru pregătirea și educarea copiilor. Organele și organizațiile sindicale din școli vor trebui să sprijine activitatea pionieră, pentru ca aceasta să poată completa în cit mai bune condiții munca educativă care se realizează în procesul de învățământ.

Totodată sindicatele au datoria de a mobiliza cadrele didactice ca, în cadrul activității lor obștești, folosind cele mai variate forme și mijloace, să participe activ la educarea maselor, la răspunderea cunoștințelor științifice, să contribuie și mai activ la ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale ale tinerilor cooperatori, la introducerea și generalizarea în practică a metodelor agrotehnice înaintate.

Vorbitorul s-a oprit în continuare la sarcinile ce revin sindicatelor din învățământ superior, din instituțiile de artă, poligrafice.

Referindu-se la sarcinile ce revin sindicatelor din instituțiile de învățământ superior, din instituțiile de studii, din instituțiile de cercetare științifică de cercințele producției, pentru formarea de cadre de înaltă calificare, necesare economiei naționale. Sindicatele din învățământul superior au datoria de a participa activ la dezbaterile din cadrul Consiliilor științifice, de a sprijini îndeaproape conducerea institutelor pentru ridicarea nivelului științific al cursurilor, seminariilor și lucrărilor practice. În instituțiile Academice, în învățământul superior și în instituțiile departamentale se desfășoară o intensă activitate de cercetare științifică în strinsă legătură cu cerințele de producție. Sindicatele din aceste institutute au largă posibilități să contribuie la extinderea colaborării întreprinderilor productive cu cadrele de specialitate, pentru sporirea eficienței cercetării științifice, atât cea fundamentală cit și cea aplicativă.

În legătură cu activitatea de vijtor a sindicatelor din instituțiile de cultură și artă, vorbitorul s-a oprit cu precădere asupra metodelor menite să contribuie la pregătirea profesională a colectivelor artistice, la atribuțiile sindicatelor în sprijinirea conducerii acestor institutute, în vederea alcătuirii repertoriului, precum și la ajutorul pe care sînt chemați să-l dea oamenii de artă dezvoltării activității artiștilor amatori.

Înfițișându-se sarcinile ce revin sindicatelor din întreprinderile poligrafice, au fost subliniate probleme legate de organizarea întrecerilor socialiste, de îndeplinirea planurilor de producție și a angajamentelor, de lichidarea neajunsurilor care există în realizarea ritmică a planului.

Întărirea disciplinei socialiste a muncii fiind unul din sarcinile importante ale sindicatelor, vorbitorul a subliniat necesitatea unei contribuții și mai active a sindicatelor la promovarea atitudinii înaintate, socialiste față de muncă, la cultivarea trăsăturilor morale noi, în rindurile cadrelor didactice, a oamenilor de artă, a atitudinii militante pentru înfăptuirea politicii partidului nostru.

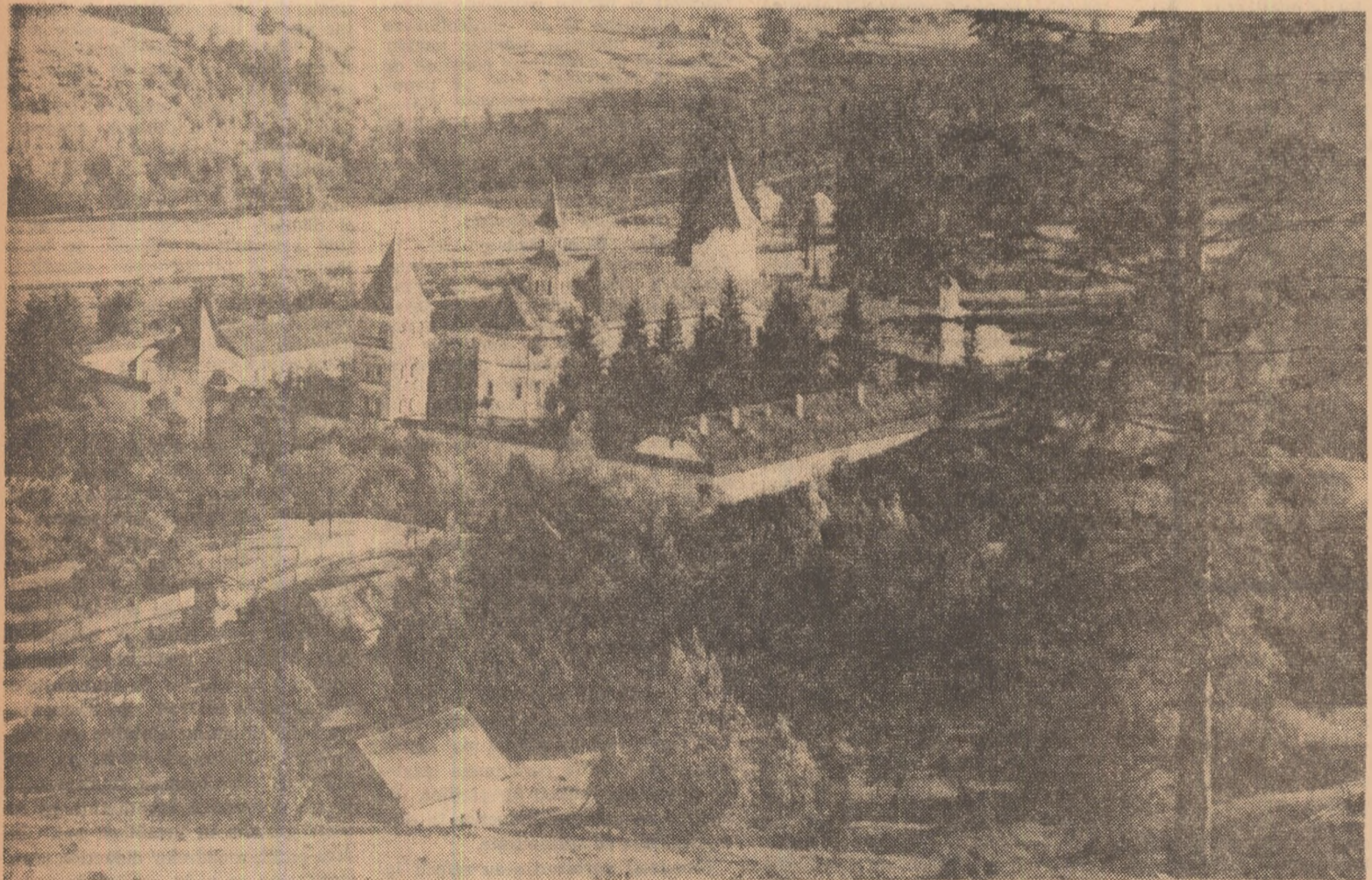
Vorbitorul a scos în evidență sarcinile ce revin sindicatelor în ce privește îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii.

Ca reprezentante ale maselor largi de salariați, sindicatele din învățământ și cultură vor trebui să acorde o permanentă grijă îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale lucrătorilor din această ramură. Comitetul Uniunii și Biroul său executiv trebuie să urmărească elaborarea de către instituțiile de stat respective a normelor departamentale de tehnica securității muncii și îmbunătățirea continuă a acestora potrivit noilor tehnologii de producție, precum și aplicarea lor în unitățile subordonate. Sindicatele din școli și instituțiile de învățământ trebuie să sprijine conducerea administrativă și sfaturile populare în asigurarea condițiilor de muncă și de viață, acordind o deosebită grijă învățătorilor și profesorilor, în special celor care își desfășoară activitatea la sate, în centre muncitorești și în alte locuri mai îndepărtate de oraș. Biroul Uniunii și sindicatele să vegheze la respectarea timpului de odihnă și de lucru al salariaților.

În încheierea cuvântului său, vicepreședintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor s-a oprit asupra necesității îmbunătățirii continue a muncii organizatorice, promovarea consecventă a muncii colective în întreaga activitate a sindicatelor.

Comitetul Executiv al Uniunii Generale a Sindicatelor din România — a spus tovarășul Dumitru Gheorghiu — este convins că sindicatele din instituțiile de învățământ și cultură, sub conducerea organelor de partid, își vor îmbunătăți activitatea, vor munci cu hotărâre pentru mobilizarea membrilor la realizarea cu succes a sarcinilor mari ce le revin în etapa actuală, aducând o contribuție tot mai importantă la înflorirea științei și culturii, la continua dezvoltare a patriei noastre pe drumul luminos al socialismului.

Conferința a ales membrii noului Comitet al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură. În prima sa ședință plenară, Comitetul a ales Biroul Executiv format din 15 tovarăși. În funcția de președinte al Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățământ și cultură a fost ales tovarășul Mihail Roșlanu, vicepreședinte tovarășă Onița Glișor, secretar tovarășul Vasile Vlad.

Oameni ai școlii despre

STATUTUL UNIȚĂȚILOR ȘI DETAȘAMENTELOR DE PIONIERI

REGULAMENTUL CONSILIILOR ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Pe făgașul celei mai depline realizări

Copiii, tineretul patriei noastre, s-au bucurat întotdeauna de atenție deosebită, de grija caldă a Partidului Comunist Român. O nouă și puternică măturare a acestei griji este faptul că partidul își asumă direct îndrumarea și conducerea organizațiilor de pionieri. Proiectul Statutului unităților și detașamentelor de pionieri și Proiectul Regulamentului Consiliilor organizației pionierilor din Republica Socialistă România, recent apărute în presă, stădornicose noi temeiuri în munca complexă cu pionierii și vor avea implicații multiple în conținutul întregii activități instructiv-educative a școlii. Aceste proiecte stabilesc forme noi de muncă, în concordanță cu interesele actuale și de perspectivă ale formării tinerilor generațiilor, precum și un cadru organizatoric favorabil în cel mai înalt grad creșterii rolului și prestigiului organizației de pionieri, care se definește ca una din pilonii principale pentru mobilizarea școlărilor la învățătură, pentru educarea lor morală, patriotică, estetică și fizică.

Noua structură organizatorică a organizației de pionieri duce la creșterea rolului școlii, al răspunderii învățătorilor și profesorilor în desfășurarea activității educative în rândurile elevilor. Și este firesc să fie așa pentru că ei pot îndeplini cel mai bine cerințele unui proces educativ continuu și complex, care implică cunoașterea elevilor și aplicarea cu competență și suplete a unor metode și procedee variate, pentru că experiența și priceperea lor poate împinge acțiunile pionierilor în conținutul bogat, eliminând din ele formalismul și subtonul. În fiecare școală există numeroși profesori și învățători deosebiți ai unei vaste experiențe în munca cu copiii, numeroase disponibilități ce-și așteaptă valorificarea. Noul mod de organizare a activității pionierilor, variatele forme de muncă preconizate oferă cel mai larg teren manifestării acestor disponibilități.

Munca cu copiii este, prin însăși natura ei, o muncă vie, dinamică. Ea nu se poate împăca cu formele rigide, cu rutina. Consider de aceea că este foarte bine venită înlăturarea din activitatea pionierescă a sedințelor, a rapoartelor de activitate și a altor forme care se aflau în neconcordanță cu vârsta, experiența și interesele pionierilor. Aceasta va aduce, cu certitudine, învierea mult dorită în munca cu pionierii.

Un cîmp de acțiune impresionant, cu valențe și posibilități educative dintre cele mai rodnice, se conturează chiar din primele noie ale proiectului de Statut. Să ne gândim numai la cultivarea dragostei și mîndriei copiilor față de trecutul glorios de luptă al poporului nostru pentru eliberarea socială și națională. Cite căi ni se deschid pentru a ajunge la inima

și conștiința lor! Important este însă cum le folosim. Îndatoririle prevăzute în proiectul de Statut pun pentru noi multiple probleme de ordin pedagogic, metodic. Ele invită la inițiativă, la acțiune creatoare. Sintem chemați să găsim mijloace care să asigure maxima participare a conștiinței copiilor la activitățile pe care le organizăm, să atragem în procesul creator al elaborării și realizării acestora.

Proceele educative au în ele un dinamism specific fără de care formarea personalității elevilor, educarea lor multilaterală ar fi de neconceput. În terenul activității pionieresci acest dinamism se va putea manifesta în modul cel mai concret și salutar dacă profesorii care vor face parte din consiliile organizației pionierilor vor ști să găsească cele mai potrivite acțiuni și metodică corespunzătoare de îndeplinire a lor. Se impune, de aceea, să ne clarificăm încă și mai bine problemele esențiale de psihologie a vârstei. Între 9 și 14 ani, în perioada pionieratului, copiii se află la vârsta entuziasmului, a receptivității, la vârsta activității creatoare spontane. Sînt dominați de interese de cunoaștere, de curiozitate și sensibilitate. E perioada cînd viitoarea personalitate prinde contur, cînd clocotesc energiile, mijsec, talente și aptitudini. Toate acestea se cer captate și dirijate cu pricepere. Organizația de pionieri creează premise trainice pentru intensificarea și lărgirea acțiunilor colective și, în cadrul acestora, condițiile pentru încurajarea și afirmarea însușirilor individuale, a inițiativelor personale. Prevederile proiectului de Statut și proiectul de Regulament permit transformarea în realitate și fapt a imenselor potențe și resurse ce se găsesc în masa tineretului școlar. Pasiunea și capacitatea cadrelor didactice, dragostea lor pentru copii, vor fi în măsură să dea viață acestor prevederi, să le împlinească în funcție de specificul fiecărei școli. Prin aceasta se deschid pentru noi, profesori și învățători, cai multiple de investigație metodică în munca educativă. Înțelegerea adîncă și nuanțată a documentelor care stau la baza muncii cu pionierii, aplicarea lor de pe poziția pedagogului de vocație, încălzit de dragostea pentru copii, căutător și promotor al noului, va impulsiona astfel nu numai activitatea pionierescă, punîndu-și ritmul în acord cu impetuozitatea dinamică de dezvoltare a întregii țări, ci și întregul proces instructiv-educativ desfășurat în școală.

Printre atribuțiile Consiliului Național al Organizației pionierilor formulate în proiectul de Regulament apare și aceea privitoare la îndrumarea activității editoriale și de presă pentru pionieri și școlari. Ar fi bine, poate, să se preamisiunile de radio și televiziune destinate pionierilor și școlărilor, dat fiind rolul mare al acestor emișuni ca mijloc de informare a copiilor, de influențare a personalității lor, de potențare a celor mai valoroase preocupări și creații școlare. Aceasta mi se pare deosebit de important, întrucît se știe că raza de acțiune și puterea de tracțiune a radioului și televiziunii sînt foarte mari, întrecînd chiar din acest punct de vedere presa și literatura pentru copii.

Cred că dacă vor fi conduse și coordonate nemijlocit de Consiliul Național al Organizației pionierilor, emisiunile radiofonice și televizate adresate pionierilor și școlărilor vor putea răspunde mai bine multiplicelor cerințe ale educației, vor putea deveni unul din principalele mijloace de generalizare a exp-

riilor pot face foarte mult. Ținînd seama de vârsta și de particularitățile elevilor de 8-9 ani, de puterea lor de înțelegere, căutînd și găsiînd forme atractive, care să meangă la inima copiilor, noi avem datoria să le arătăm că a fi membru al organizației de pionieri înseamnă a-ți asuma o mare răspundere — răspunderea de a învăța cu sîrguință, de a te purta bine, de a iubi munca, de a fi disciplinat, de a-ți dovedi prin faptele de fiecare zi dragostea pentru patrie, pentru popor, pentru partid.

Din activitatea mea ca instructor superior de pionieri am constatat cit de mare este impresia făcută asupra copiilor de caracterul solemn al adunărilor de primire în organizația de pionieri. Dacă adunarea este pregătită bine, dacă ceremonialul este pus la punct, dacă atmosfera este sărbătorească și în special dacă rostirea legămîntului pionieresc îmbracă un aspect solemn, momentul primirii în organizație rămîne de neuitat pentru pionieri. Mă gîndesc, de aceea, dacă n-ar fi bine ca textul legămîntului pionierului să aibă mai multă putere emoțională.

Consider foarte binevenită măsura ca perioada de pionierat a elevilor să se încheie în clasa a VII-a. În trecut, cînd în clasa a VIII-a unii elevi erau pionieri și alții ștecși, nu se ducea cu ei o activitate educativă unitară. Or, în această clasă, în fața căreia stau sarcini mari pe linia orientării școlare și profesionale și a pregătirii concursurilor de admitere în școlile de tip mediu, este deosebit de necesară o asemenea activitate. Fierste că organizarea, în clasa a VII-a, a încheierii sărbătorești a perioadei de pionierat trebuie să constituie și ea prilej de trăire a unor momente solemne, care să-i pregătească pe elevi pentru realizarea unui pas mai departe în viață — intrarea în organizația U.T.C.

În scurt timp va începe un nou an școlar. Fiecare profesor se gîndește de pe acum la metodele noi pe care le va folosi în activitatea sa la catedră, metode care să ducă la îmbunătățirea conținutului științific și educativ al lecțiilor. În același timp ne preocupăm acum și modul în care ne vom împleti activitatea noastră educativă, în clasa și în afara ei, cu cea a organizației de pionieri. De modul în care vom ști să armonizăm munca noastră de profesori cu cea de comandanți de detașamente va depinde eficiența tuturor acțiunilor noastre.

Prof. ZINA ȘIRBU
directoarea
Liceului „M. Eminescu”-București

Condiții favorabile pentru o activitate rodnică

La fel cu toți colegii mei de muncă, socotesc că Hotărîrea pleneră C.C. al P.C.R. din aprilie 1966 ca organizația de pionieri din țara noastră să aibă organe de conducere proprii, care să lucreze sub îndrumarea nemijlocită a organelor de partid, este de o deosebită însemnătate pentru ridicarea nivelului activității educative în rândurile copiilor. În acest fel se creează posibilități mai bune pentru ca activitatea pionierescă să se desfășoare cu mai multă eficiență educativă, pentru creșterea aportului ei la munca de formare multilaterală a elevilor. În același timp, este de mare însemnătate sarcina pe care plenera a trasat-o în fața școlii și a cadrelor didactice, cărora le-a cerut să-și sporască contribuția la îndrumarea activității pionieresci. Noi, cei ce lucrăm în școală, avem datoria să punem toată experiența noastră, toată priceperea noastră pedagogică în slujba îmbunătățirii conținutului activităților pionieresci, să facem ca aceste activități să răspundă într-un totu sarcinilor educației comuniste. Proiectul de Statut al unităților și detașamentelor de pionieri din Republica Socialistă România și proiectul Regulamentului Consiliilor Organizației pionierilor creează condiții deosebit de favorabile în acest scop.

Munca mea de peste 10 ani la catedră și ca instructor de pionieri mi-a arătat cit de important este ca activitatea cu pionierii să se desfășoare în cadrul unui sistem unitar, la care să contribuie laolaltă școala — cu toți învățătorii și profesorii ei — familia și organizația de tineret. Tocmai un asemenea sistem au în vedere documentele la care m-am referit mai sus.

Trecînd la prevederile acestor documente, aș vrea să mă opresc la cîteva dintre ele. În primul rînd, la prevederea din proiectul de Statut în legătură cu primirea în organizația pionierilor. Proiectul spune că „școlarul care dorește să devină pionier se adresează verbal conducătorului detașamentului”. Noi știm că toți copiii doresc să fie pionieri. Dar nu toți sînt conștienți de însemnătatea pe care o are faptul de a fi membru al acestei organizații. Știm că unii copii cer să devină pionieri pentru că colegii lor de bancă ori prietenii lor sînt pionieri, pentru că i-au îndemnat părinții, pentru că vor să poarte cravata, epoleții și emblema etc. De aceea cred necesar ca Statutul să vorbească și despre necesitatea ca organizația de pionieri să-i pregătească pe școlari în vederea intrării lor în rîndurile organizației. De asemenea, consider indicat ca școlarii care nu sînt încă pionieri să asiste la adunările de primire în organizația de pionieri, să li se citească Statutul Organizației de pionieri, să fie ajutați să-l înțeleagă. Fierste că în această privință învățătorii și profes-

orii pot face foarte mult. Ținînd seama de vârsta și de particularitățile elevilor de 8-9 ani, de puterea lor de înțelegere, căutînd și găsiînd forme atractive, care să meangă la inima copiilor, noi avem datoria să le arătăm că a fi membru al organizației de pionieri înseamnă a-ți asuma o mare răspundere — răspunderea de a învăța cu sîrguință, de a te purta bine, de a iubi munca, de a fi disciplinat, de a-ți dovedi prin faptele de fiecare zi dragostea pentru patrie, pentru popor, pentru partid.

Din activitatea mea ca instructor superior de pionieri am constatat cit de mare este impresia făcută asupra copiilor de caracterul solemn al adunărilor de primire în organizația de pionieri. Dacă adunarea este pregătită bine, dacă ceremonialul este pus la punct, dacă atmosfera este sărbătorească și în special dacă rostirea legămîntului pionieresc îmbracă un aspect solemn, momentul primirii în organizație rămîne de neuitat pentru pionieri. Mă gîndesc, de aceea, dacă n-ar fi bine ca textul legămîntului pionierului să aibă mai multă putere emoțională.

Consider foarte binevenită măsura ca perioada de pionierat a elevilor să se încheie în clasa a VII-a. În trecut, cînd în clasa a VIII-a unii elevi erau pionieri și alții ștecși, nu se ducea cu ei o activitate educativă unitară. Or, în această clasă, în fața căreia stau sarcini mari pe linia orientării școlare și profesionale și a pregătirii concursurilor de admitere în școlile de tip mediu, este deosebit de necesară o asemenea activitate. Fierste că organizarea, în clasa a VII-a, a încheierii sărbătorești a perioadei de pionierat trebuie să constituie și ea prilej de trăire a unor momente solemne, care să-i pregătească pe elevi pentru realizarea unui pas mai departe în viață — intrarea în organizația U.T.C.

În scurt timp va începe un nou an școlar. Fiecare profesor se gîndește de pe acum la metodele noi pe care le va folosi în activitatea sa la catedră, metode care să ducă la îmbunătățirea conținutului științific și educativ al lecțiilor. În același timp ne preocupăm acum și modul în care ne vom împleti activitatea noastră educativă, în clasa și în afara ei, cu cea a organizației de pionieri. De modul în care vom ști să armonizăm munca noastră de profesori cu cea de comandanți de detașamente va depinde eficiența tuturor acțiunilor noastre.

Prof. ADINA ENĂCHESCU
Govora

Muncă educativă de nivel superior

Învățătorii de la școala generală din satul Valea Cheii, raionul Rîmnicul Vîlcea, au luat cunoștință cu deosebită satisfacție de prevederile proiectului de Statut al unităților și detașamentelor de pionieri din țara noastră, precum și de proiectul Regulamentului Consiliilor Organizației pionierilor din Republica Socialistă România. Sintem convinși de faptul că spiritul în care au fost alcătuite aceste documente va determina condiții noi, mai bune pentru desfășurarea activității de educație dusă de școală. Un rol deosebit în această privință îl are desigur concepția unei munci unitare a organizației de pionieri și a școlii, careia i se sporesc atribuțiile, învățătorul sau dirigintele clasei devenind comandantul detașamentului de pionieri din clasa sa. Desigur că această măsură va contribui la creșterea prestigiului organizației, a eficienței muncii ei.

Aș propune ca la definitivarea acestor importante documente să se țină seama în mai mare măsură de specificul muncii în clasele mici — a III-a și a IV-a. La unele capitole s-ar putea face mențiuni speciale privind activitatea pionierescă la aceste clase. Mai mult accent pe ceremonial ar fi de asemenea bine venit, știindu-se bine ce rezonanță deosebită are acesta în sufletul copiilor. Fără îndoială aceasta este o chestiune care va depinde în primul rînd de învățătorul sau profesorul comandant al detașamentului, care va organiza activitatea. Cred însă că acest lucru trebuie menționat și în Statut.

De asemenea, aș propune ca la punctul B. din Capitolul II — „Unitatea și detașamentul” — să se includă și mențiunea că unitatea are datoria de a cultiva tradițiile școlii în care învață pionierii, menținîndu-le mereu proaspete în amintirea lor. De asemenea, mențiunea ca evenimentele memorabile din viața școlii și a unității să fie consemnate în cartea de onoare a

unității și evocate ori de cîte ori cerințele educative o impun.

În încheiere aș vrea să subliniez încă o dată convingerea pe care o am că, prin noua ei formă de organizare, activitatea în cadrul organizației de pionieri și în general munca noastră educativă se va ridica la un nivel superior, va căpăta un conținut mai bogat.

Inv. PAUL BĂIAȘU
Valea Cheii, raionul Rîmnicul Vîlcea

Vom răspunde după toate așteptările

Proiectul de Statut al unităților și detașamentelor de pionieri și proiectul de Regulament al Consiliilor Organizației pionierilor din Republica Socialistă România au fost primite cu deosebit interes de fiecare învățător și profesor, tînar sau vîrstnic. Precizînd rolul școlii, al pedagogilor în organizarea unităților pionieresci aceste documente ne solicită la noi inițiative în munca educativă. Fîind la aceeași clasă învățător sau diriginte și totodată comandant de detașament, educatorul va putea să aplice un sistem unitar de măsuri, care să ducă la buna echilibrare a întregului program zilnic și săptămînal al elevilor, va putea să dea consistență maximă acțiunilor întreprinse cu pionierii.

Proiectul de Regulament al Consiliilor Organizației de pionieri dă posibilitatea ca acest sistem educativ să fie conceput și organizat în condițiile deplinei concordanțe cu unități a tuturor influențelor pedagogice, ca el să asigure armonizarea, coordonarea obiectivelor școlii cu cele ale organizației de pionieri.

Faptul că învățătorul sau profesorul diriginte va răspunde și de activitatea pionierescă nu numai că asigură un conținut mai bogat, o eficiență educativă sporită muncii, dar în același timp înlătură și unele nepotriviri, neconcordanțe sau suprapuneri care s-au ivit în trecut între acțiunile școlii și cele ale organizației de pionieri. Și la Școala generală nr. 3 din Otlenița au existat deseori situații cînd, bu-năoară, dirigintele unei clase iniția o acțiune, iar instructorul de detașament o alta care fie că venea să repete aceleași lucruri, fie că nu răspundea intru totul problemelor pe care le ridica activitatea cu clasa respectivă. Aceasta, fierște, pentru faptul că instructorul — deși cadru didactic — nu cunoștea suficient clasa respectivă, pe fiecare elev în parte, nu știa ce anume obiective trebuie să urmărească într-o etapă sau alta.

Este foarte bine că a crescut limita de vîrstă pentru cadrele didactice care vor munci cu pionierii. Înainte exista indicația ca instructorii de pionieri să nu depășească vîrsta de 28 de ani. De multe ori se iveau din cauza aceasta mari greutăți, iar uneori chiar nu era posibil să se respecte această cerință. Mă voi referi tot la școala noastră. Din numărul total de cadre didactice, numai 6 au putut îndeplini în anii trecuți funcția de instructor de pionieri. Ceilalți depășeau vîrsta. A fost necesar deci ca, indiferent de vîrstă, toate cadrele didactice să aibă la baza desfășurării a activității cu pionierii. Aplicînd în practică această măsură, am obținut rezultate multumitoare. S-a îmbunătățit simțitor activitatea organizației de pionieri din școală.

În altă ordine de idei, consider că, dînd posibilitate tuturor elevilor să participe la adunările pionieresci, se realizează o puternică mobilizare a lor la activitățile ce se organizează atît în clasă cit și în afara clasei, se încheagă mai bine colectivitate, se creează o disciplină conștientă.

Consider că ar fi bine ca, la început de an școlar, să se organizeze pe plan rațional sau orășnesc, și chiar la nivelul școlilor, instructaje cu toate cadrele didactice care răspund de activitatea pionierescă. Se va asigura astfel condiția ca fiecare să pornească de la început pe un drum bun. Cred necesar totodată ca în fiecare școală să se difuzeze din vreme instructiunile cu privire la organizarea activităților pionieresci.

Apropierea noului an școlar ne mobilizează acum nu numai pentru realizarea unui nivel mai înalt al activității noastre profesionale, ci și pentru găsirea celor mai bune, mai potrivite metode de muncă cu pionierii, astfel ca întreaga activitate educativă să se afle la nivelul cerințelor educației comuniste. Vom răspunde sarcinii ce ne revine după toate așteptările.

GHEORGHE DELBEDERI
Otlenița

MONUMENTE ALE NATURII

Stincile din Retezat au deseori înfășări de legendă, multe din ele fiind legate de eposul popular. Ele produc asupra vizitatorului o puternică impresie de masivitate, dominînd de departe Valea Mureșului și coamele domoale ale Munților Apuseni. În clișeu citeva stînci de pe muntele Peleaga (Retezat).

Răsăritul și apusul soarelui adaugă paletile naturale de culori a peisajului Deltei o aureolă de-a dreptul emoționantă-lată un apus de soare.

Peștera Muierii din Carpații Meridionali, situată în defileul de la Baia de Fier, desfășoară vizitatorului o feerică lume de basm. Farmecul peisajului se împletește cu interesul științific, oferind un motiv în plus pentru includerea ei în itinerarele excursiilor școlare.

MANUALE — PROGRAME

Pentru perfecționarea muncii școlilor, Ministerul Învățământului, Institutul de științe pedagogice, societățile științifice ale cadrelor didactice desfășoară în această perioadă o intensă activitate. Sunt studiate, în colective largi, probleme ample, menite să ducă la modernizarea

conținutului programelor și manualelor școlare, la îmbunătățirea metodelor de predare. Între acțiunile cu acest caracter se enumeră și conferințele organizate recent de Ministerul Învățământului pentru dezbaterile unor probleme privind conținutul programelor și manualelor de muzică și desen.

Educația muzicală

Luând în dezbateri problemele educației muzicale ale elevilor din școlile generale și din licee, consfătuirea profesorilor de muzică organizată de Ministerul Învățământului s-a oprit asupra unor aspecte variate legate de conținutul programelor și manualelor de specialitate. Discuțiile — care au pornit de la un referat alcătuit de către serviciul de resort din Ministerul Învățământului cu colaborarea unor profesori din București — au fost subordonate unui fel comun, acela de a găsi modalitățile cele mai eficiente pentru ridicarea calității predării muzicii.

Referindu-se la predarea muzicii în clasele mici, participanții la dezbateri s-au oprit în primul rând asupra necesității ca programele de muzică să respecte particularitățile de vârstă ale copiilor. Dacă pentru toate clasele mici este recomandabil să se alcătuiască manualele care să cuprindă cîteva creații originale pentru copii, particularitățile de vârstă impun totuși ca aceste manuale să fie diferențiate din punct de vedere al concepției lor.

S-a propus astfel ca în clasa I predarea cîntului să fie îmbinată cu jocul, realizîndu-se o împletire armonioasă între muzică și mișcare. Unii participanți la discuții au propus ca predarea noțiunilor muzicale să înceapă chiar din clasa a II-a. S-a apreciat de asemenea că este necesar ca mai tîrziu să fie teininc predată noțiunile de ritm.

Discuții despre raportul de dificultate dintre cînt și audierea la nivelul clasei a II-a, o serie de participanți la dezbateri au susținut că audierea trebuie să înceapă mai tîrziu, pentru că atenția copiilor din primii ani de școală nu poate fi reținută decît un rîstîmp scurt. Aceasta face necesar să se acorde o pondere predominantă cîntului. În schimb, s-a arătat că în clasa a II-a s-ar putea pune problema cîntului pe două sau chiar mai multe voci.

Mai departe, oprindu-se asupra faptului că în clasa a VI-a se utilizează denumirea de „moduri”, o parte dintre vorbitori au arătat că în această clasă este bine să se predea gama minoră cu treapta a doua coborîtă și să se renunțe la terminologia de „mod de fa”, „de sol” etc. În ceea ce privește clasa a VIII-a s-a propus ca aici să nu mai fie redate problemele de noțiune muzicală, ci să înceapă predarea unor noțiuni mai complexe și să se realizeze un număr cît mai mare de audii, dată fiind importanța acestora pentru cultura muzicală a elevilor.

Referindu-se la propunerile formulate în referatul prezentat, vorbitorii au arătat că este de dorit să fie simplită programa clasei a IX-a. Prevederile pentru această clasă cuprind probleme destul de grele, potrivite mai degrabă pentru școlile de specialitate. Or, școala de cultură generală are sarcina de a da elevilor noțiunile esențiale și generale indispensabile unui om de cultură. S-a formulat de asemenea propunerea ca în clasa a X-a să se pună accent pe studierea muzicii universale. În clasa a XI-a, în trimestrul I, ar urma să se studieze școlile muzicale naționale, iar în trimestrele al II-lea și al III-lea istoria muzicii românești, pentru ca elevii să cunoască bine dezvoltarea muzicii în patria noastră. S-a pledat totodată pentru introducerea muzicii ca obiect de învățămînt în clasa a XII-a, aducîndu-se drept argument, între altele necesitatea ca elevii care vor să continue studiile la Conservator să nu piardă legătura cu studiul acestei discipline.

În cadrul consfătuirii s-au făcut referiri și la obligația profesorilor de a acorda o atenție sporită orelor de ansamblu coral care, figurînd atît în planul de învățămînt cît și în programă, trebuie să devină o realitate a activității școlilor.

Bucurîndu-se de un larg interes, oglîdit în numeroasele observații, sugestii și propuneri formulate de participanții la discuții, consfătuirea profesorilor de muzică a furnizat un amplu material colectivului constituit de Ministerul Învățământului pentru îmbunătățirea programelor și manualelor de muzică

M. TEODORESCU

Studiul desenului

Consfătuirea profesorilor de desen organizată de Ministerul Învățământului a dezbătut o serie de aspecte importante legate de realizarea educației estetice a elevilor prin predarea acestui obiect.

În centrul atenției celor ce au participat la consfătuire a stat conținutul programelor de desen pentru toate clasele școlii de cultură generală. Pornind de la faptul că din primii și pînă în ultimii ani de școală elevii trebuie să fie învățați să deseneze pentru a deveni capabili să-și exprime și prin intermediul desenului ideile, gândurile, sentimentele, atît în referat cît și în cuvintele celor care au participat la discuții s-a exprimat părerea că este necesar ca aceste programe să rezerve mai multe ore pentru desenul după natură și desenul liber, care contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, a capacității de a proporționa, de a rezolva probleme tehnice, a imaginației și fanteziei, a spiritului creator.

În același timp, s-a subliniat importanța pe care o are desenul pentru studierea majorității disciplinelor predată în școală, relevîndu-se faptul că, utilizîndu-l, elevii pot aprofunda cele învățate la geometrie, geografie, biologie etc. Pe această linie a fost combătută cu hotărîre opinia nesăbuită manifestată în unele școli unde desenul este considerat încă drept o disciplină neînsemnată, o „dexteritate” lăsată la periferia preocupărilor didactice.

În discuțiile legate de conținutul programelor de desen s-a pornit de la premisa că predarea acestui obiect în școala de cultură generală nu trebuie să întinșeze spre pregătirea de artiști profesioniști, pentru aceasta existînd școlii de specialitate. Principala sarcină a predării desenului în școala de cultură generală — s-a subliniat în referat și în discuții — trebuie să fie aceea de a dezvolta capacitatea elevilor de a se exprima prin desen, de a-și putea explica mai bine, cu ajutorul lui, lumea înconjurătoare, de a înțelege valoarea și frumusețea operelor de artă plastică. Rezultatele cunoștințelor și deprinderilor dobîndite de elevi la orele de desen vor fi valorificate astfel nu

numai în școală, ci și după ce elevii vor pleca de pe băncile ei — în învățămîntul superior, în producție, în viață. De aceea — s-a arătat în dezbateri — programul de desen vor trebui să fie în așa fel întocmit, încît să asigure elevilor o pregătire temeinică, multilaterală în domeniul desenului. De asemenea, au arătat numeroși vorbitori, programele trebuie să acorde o mai mare atenție modului în care elevii urmează să fie pregătiți pe linia cunoașterii istoriei artelor, locului pe care urmează să-l ocupe aceste cunoștințe.

S-a apreciat că actualele manuale de desen, cu toate că au constituit un pas înainte pe drumul îmbunătățirii conținutului și metodelor de predare a desenului în școala generală, nu corespund totuși pe deplin cerințelor. S-a menționat de asemenea faptul că manualele nu sînt încă suficient de atrăgătoare nici din punct de vedere al redactării textului și nici ca aspect grafic. Unii vorbitori au propus ca în viitor să se găsească soluții mai bune pentru rezolvarea problemelor pe care le ridică aceste manuale. Ei au arătat, de asemenea, că pentru tratarea problemelor de desen după natură, decorativ și din imaginație ar fi mai indicat să se întocmească o serie de caiete care să trateze problemele desenului pentru mai multe clase deodată. S-ar putea edita astfel un caiet pentru clasele I—IV, altul pentru clasele V—VIII și un al treilea pentru licee.

În cursul discuțiilor s-a menționat de asemenea necesitatea elaborării unor metode pentru predarea desenului, arătîndu-se că astfel de metode ar rezolva în mare măsură greutățile întîmpinate încă de unii profesori și, mai cu seamă, de elevii învățați, în activitatea pe care o desfășoară.

Numeroasele propuneri formulate în cadrul acestei consfătuiri vor ajuta Ministerul Învățământului să ia măsurile necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de predare a desenului în școlile generale și în licee.

N. FILOTEANU

CURS

PENTRU PROFESORII DE ISTORIE

În scopul informării și perfecționării conținute a profesorilor de istorie, Ministerul Învățământului a organizat un curs central care se desfășoară în prezent în Capitală. Prin tematica sa, cursul urmărește să sublinieze cele mai caracteristice trăsături ale dezvoltării construcției socialiste.

În cadrul programului profesorii și conferențiarii universitari — Vasile Maciu, Tiu Georgescu, Augustin Deac, Gheorghe Zahăraș, Aron Petric, Ilie Rădulescu expun prelegeri axate pe aspectele economice, social-politice și ideologice specifice României în secolele al XIX-lea și al XX-lea. Prelegerile sînt urmate de vizite la Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, unde, cu ajutorul ilustrațiilor, al schemelor și specializării sînt consolidate și îmbogățite cunoștințele produse în scopul elucidării și concretizării intrinsecului material istoric, conducerea cursului a organizat consultări colective în care, pe baza întrebărilor formulate de cursanți, conferențiarii dau răspunsuri ample.

Continuînd tradiția creată în învățămîntul nostru de a informa profesorii de specialități diferite asupra celor mai recente rezultate ale cercetării științifice, cursul se încheie în ansamblu de măsuri inițiate pentru ridicarea pe o treaptă superioară a muncii școlilor.

Prof.

PAUL V. GRIGORIU

COMUNICĂRI

PE TEME

PEDAGOGICE

Secția de învățămînt al raionului Calafat a organizat recent o sesiune de comunicări pe teme pedagogice.

Cu acest prilej au fost prezentate o serie de comunicări privind munca la clasele I—IV, studiul limbii române, istoriei, matematicii, fizicii, biologiei precum și comunicări referitoare la predarea muzicii și educației fizice și la activitatea în îndrumarea copiilor preșcolari. Cîtam, dintre acestea, „Activitatea pe teren experimental și la colțul naturii în clasele I—IV”, „Studiul poeziei românești contemporane”, „Contribuții la istoricul orașului Calafat”, „Dezvoltarea imaginației spațiale a elevilor în lecțiile de geometrie”, „Educația estetică prin lecțiile de muzică”, „Formarea deprinderilor de comparare civilizată la copiii preșcolari”.

Ridicînd probleme interesante, comunicările au prilejuit discuții ample, care au contribuit la elucidarea unor aspecte ale muncii de predare.

Prof. GH. MITOAIȚĂ Calafat

Prof. TRAIAN ISPAȘ

PIONIERII

(Urmare din pag. 1)

pe micuții noștri acceptînd și supunîndu-se normelor unui statut, iată-i înțelegînd un legămînt al lor, ca făpturi fragile în fața altor făpturi fragile și a societății foarte tari, iată-i depășind un jurămînt în fața Patriei și Patriei, cu emoție nouă dar și cu seriozitatea covenită, iată-i avînd casele și palatul lor, instituția lor careia îi aparțin, cu toate indicațiile și formalitățile necesare, iată-i interesîndu-se de cercurile de studii spre care se îndreaptă cu pasiunea și interesul pe care să-i învățăm să nu le piardă niciodată, iată-i, cu alte cuvinte, alături de noi, pe zătorii noștri tovarăși de muncă, pînă la bucuriile și frumusețea societății. Cunoștințele lor din școală și bucuriile copilăriei, pîlpîrile gîndurilor și sentimentelor lor curate, capătă o căldură pe lângă părinții legați prin iubire pentru viața copiilor lor, și jără să se piardă nimic din tot

ce este copilăria, după care privim cu nostalgie, acum, în acești ani, în activitatea și jocurile pionieresti se fixează conturile geografice și se stabilește unitatea ființei sociale careia fiecare îi aparține. De aici marea frumusețe a programului muncii pionieresti, în prîntina cunoașterii pămîntului patriei și a istoriei poporului român. Asociația jocului și excursiilor, cunoașterea monumentelor, a locurilor în care s-au scris marile pagini ale istoriei și culturii poporului nostru, va întipări pentru totdeauna sentimentele jără egal în frumusețea și adevărul lor, sentimentele iubirii față de tot ceea ce pămîntul lor alcătuiește în zile și nopți de muncă, în patria noastră socialistă.

Și cite n-ar fi de spus? Și ce n-am da să fim și noi la vîrsta lor? Să ne contopim viața cu viața lor, și ne vom putea bucura de toate bucuriile lor.

Preocupări în legătură cu orientarea școlară și profesională

Pregătirea tineretului pentru a participa la procesul de producție socială, sarcină majoră a școlii contemporane, presupune în mod necesar, alături de înarmarea elevilor, cu teinice cunoștințe științifice, formarea și dezvoltarea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor acestora în vederea alegerii adecvate a profesiei viitoare. Departamentul de a se reduce la o acțiune de moment, ruptă de ansamblul pregătirii tineretului școlar, orientarea școlară și profesională trebuie să constituie rezultatul final al complexului de influențe exercitate asupra elevilor în primul rînd de școală, fără a exclude și ceilalți factori (familia, organizațiile de tineret, mediul social, instituții de stat și economice etc.). Orientarea școlară și profesională concepută ca o acțiune largă, ca un ansamblu de acțiuni și ca un sistem de măsuri, duce nu numai la rezolvarea în condiții mai bune a alegerii școlii sau profesiei de către absolvenții claselor a VII-a sau a XII-a, ci și la ridicarea calității muncii instructiv-educative, intrucît asigură o motivație mai înaltă a învățării, stimulează mai intens aptitudinile și înclinațiile și largă sfera de contact a elevilor cu viața și cerințele sociale.

Probleme deosebite ridică orientarea școlară și profesională a elevilor din ultima clasă a școlii generale și din ultima clasă a liceului, aflați într-un moment de răscruce, cînd trebuie să ia o decizie cu privire la calea pe care o vor urma în viață. Gîrja școlii de a-i ajuta pe acești elevi să-și aleagă în mod conștient școala sau profesia capătă aici o pondere mai mare, cerînd elaborarea și aplicarea unor metode și procedee diferențiate, care să valorifice multilateral toate posibilitățile oferite de procesul de învățămînt: conținutul disciplinelor școlare, activitățile practice de laborator sau din sălile de lucru, activitățile în afara de clasă și cele extracurriculare etc. În același timp, procesul instructiv-educativ este chemat să furnizeze elevilor informațiile necesare cu privire la multitudinea și varietatea profesiunilor, la tendințele principale de dezvoltare a ramurilor mai importante ale economiei și culturii naționale, la necesarul de cadre pe diferite sectoare de producție. În felul acesta se asigură armonizarea intereselor și aptitudinilor individuale cu cerințele sociale.

Rezultă clar că activitatea de îndrumare școlară și profesională implică două componente fundamentale: dezvoltarea și determinarea însușirilor personalității elevului (interese, motive, înclinații, aptitudini etc.), precum și luarea în considerare a trăsăturilor caracteristice ale diferitelor ramuri de producție, respectiv grupe de profesii.

Trebuie subliniat în același timp faptul că pregătirea elevilor pentru încadrarea în munca școlară vizează și aspecte foarte importante ale formării lor morale. Este vorba de nivelul de aspiratii și idealuri profesionale, de însușirea semnificației sociale a muncii, de natura și dinamica motivelor social-morale, de atitudinea socialistă față de muncă.

Evident că soluționarea pe baze științifice a acestor probleme complexe solicită investigații riguroase și sistematice pe diverse planuri, cu colaborarea pedagogilor, psihologilor, medicilor, sociologilor, economistilor etc.

Unele preocupări în această direcție au făcut obiectul cercetărilor întreprinse de către catedrele de pedagogie și psihologie ale Universității din Cluj și Filiala din Cluj a Institutului de științe pedagogice. Cercetările au fost orientate cu deosebire spre cunoașterea preferințelor și intereselor profesionale ale elevilor, a motivelor determinate în alegerea profesiei. Cîteva referințe la datele obținute prin aceste cercetări dezvăluie unele momente psihologice semnificative, cu implicații în planul devenirii morale a elevilor, în alegerea profesiei de către aceștia.

Se știe că, îndeobște, criteriile de clasificare a aspirațiilor sînt diferite. Considerate însă din perspectiva cerințelor sociale, toate aceste aspirații se ierarhizează într-o scară de valori social-morale care reflectă nivelul devenirii morale a elevilor. Se constată că nivelul spre care aspiră preadolescenții este în proporție de 64 la sută pentru liceu și învățămîntul superior. (1) Faptul poate fi apreciat ca fiind îmbucurător, deoarece producția modernă (automatizată, mecanizată, telegidată etc.) solicită un nivel de calificare superioară. După cum rezultă din alte cercetări (2), pe parcursul perioadei preadolescenței se înrețestează la mulți elevi și aspirația la o calificare de nivel școlii profesionale. Absolvenții școlii generale urmează într-o proporție destul de ridicată școlii profesionale și de aceea nu e de mirare că aspirațiile lor sînt direcționate spre aceste școli.

Pe parcursul vîrstei școlare mijlocii se dezvoltă tot mai mult în conștiința elevilor semnificația socială a muncii, înțelegerea necesității și a utilității ei în viața societății. Așa cum rezultă din cercetări (3), în pragul absolvirii școlii generale crește proporția preferințelor

pentru profesiunile din sectorul productiv (61 la sută); în procesul desfășurării activităților practice se dezvoltă atitudinea emoțională pozitivă față de muncă (în proporție de 64 la sută); se accentuează sensibilitatea autocratică (95 la sută) și atitudinea critică (100 la sută) cu privire la atitudinea față de muncă; sporește grija pentru produsele muncii sociale (71 la sută). Toate aceste deplasări ce se produc în planul intelectual și afectiv marchează însemnate „refigurări” ale conștiinței morale și, în ultima instanță, ale fizionomiei morale a elevilor sub acțiunea factorilor instructiv-educativi.

Nu mai puțin însemnate sînt schimbările ce se produc în sfera motivelor invocate de către elevi (reale sau presupuse) în alegerea profesiei. Cercetările arată (4) că la vîrsta preadolescenței se conturează net, desi în proporții diferite, două tipuri de motive în alegerea profesiei. Din primul tip fac parte motivele superioare din punct de vedere al valorii lor morale. În proporție de 42 la sută elevii clasei a VII-a sînt conștienți de necesitatea cunoștințelor științifice pentru viitoarea pregătire profesională, și de aceea le asimilează teinice. Tot în această grupă intră și motivele pe care elevii le formulează astfel: „dorința de a produce bunuri materiale utile societății”, „năzuința de a contribui la ridicarea nivelului cultural al maselor”, „dorința de a mă îngrijii de sănătatea poporului” etc. Frecvența ridicată a acestor motive în masa elevilor confirmă eficiența activității educative a școlii, arătînd necesitatea organizării și îndrumării muncii de orientare școlară și profesională a elevilor pe baza unei motivații social-morale superioare.

În cel de al doilea tip se înscriu motivele inferioare sub aspectul valorii lor morale. După unele cercetări (1) frecvența acestor motive (de tipul: „profesia nu e grea”, „a duce rîspăt bună”, „cere o pregătire de scurtă durată” etc.), prezintă o proporție destul de ridicată la elevii clasei a VII-a (21 la sută). După alte cercetări (2), cuprinzînd clasele V—VIII, frecvența motivelor inferioare este cu mult mai redusă, ceea ce subliniază din nou rolul influențelor pozitive ale școlii. De pînă, „cîștigul material” este invocat de către elevii claselor V—VIII în medie de 8,8 la sută. Este de remarcă că spre sfîrșitul perioadei frecvența motivelor inferioare diminuează în favoarea motivelor superioare de ordin moral.

La conturarea fizionomiei morale a elevilor contribuie, de asemenea, și nivelul de dezvoltare a atitudinii socialiste față de muncă. Aspectele acestei atitudini sînt puse în evidență în strînsă legătură cu rezultatele obținute în muncă, verificat concret prin gradul în care produsul finit satisface cerințele tehnice: calitate, consumul de timp, material economisit (5). Se constată o corelație pozitivă între ameliorarea acestor indici și repartizarea sarcinilor de răspundere. Mai mult, influența pozitivă a acestor sarcini se extinde favorabil și în sfera motivelor muncii, ale învățării, precum și în nivelul deprinderilor de muncă.

★

În etapa actuală de studiere și experimentare a unor metode și căi de îndrumare și orientare școlară și profesională, se impune ca obiectivele investigațiilor să fie extinse în raport cu preocupările menționate mai sus. Aceste obiective sînt determinate, în primul rînd, de cerințele pregătirii necesarelor de cadre calificate, precum și de structura școlii noastre (generale, liceale, profesionale). Înființarea liceelor de specialitate obligă la inițierea unor cercetări diferențiate, corespunzător profilurilor variate ale școlii de tip mediu. Preocuparea Ministerului Învățămîntului pentru înființarea a două centre de orientare profesională (în București și Cluj) subliniază importanța cercetărilor legate de orientarea școlară și profesională. Se înțelege de la sine că rezultatele acestor investigații vor veni în sprijinul muncii concrete a profesorilor în ceea ce privește pregătirea elevilor pentru alegerea viitoarelor profesii.

A. CHIRCEV

D. SALADE

1) D. Salade, Pregătirea elevilor în clasele V—VIII pentru alegerea profesiei, E.D.P., 1964.

2) A. Chircev și Adina Chircev, Pentru o metodă și delimitări intereselor față de atracțiile și preferințele profesionale ale elevilor de vîrstă școlară mijlocie, Studia Univ. Psychol.—Paed., 1965.

3) D. Salade și R. Codreanu, Unele aspecte educative ale instruirii în producție, Studia Univ. Psychol.—Paed., 1961.

4) D. Salade, Contribuții la educarea intereselor profesionale la elevii clasei a VII-a, Rev. de pedagogie, nr. 6, 1959.

5) M. Ionescu, Rolul sarcinilor de răspundere în formarea atitudinii socialiste față de muncă, Studia Univ. Psychol.—Paed., 1964.

Preadolescența și selectarea lecturii

Înțelegerea operelor literare de către elevii cunoașterii particularității a căror specificitate se manifestă în funcție de vîrsta școlară, de volumul lecturii stăpînite la un moment dat și, bineînțeles, de calitatea acesteia, de gradul de dezvoltare și de maturizare intelectuală a elevului. Perioada la care încep să se constituie premisele capacității de apreciere a operelor literare și se pot pune bazele lecturii selective este preadolescența, perioadă care precede și, între anumite limite, determină vîrsta marilor probleme — adolescența.

Înțelegerea operelor literare în preadolescență ridică o serie de probleme datorită puterii de discernămint încă insuficient dezvoltate. Unele investigații făcute de noi în rîndul elevilor din clasele a VII-a și a VIII-a de la diferite școlii în legătură cu lectura lor în afara clasei au arătat că, pe lângă cărțile indicate de școală, elevii preadolescenți citește frecvent și cărți care nu se adresează direct vîrstei lor. Curiozitatea preadolescentului pentru lecturi mai puțin școlare este explicabilă. El trece printr-o etapă a vieții în care începe să-și pună probleme noi și vrea să le afle răspunsul. În acest moment al devenirii sale, literatura constituie adesea pentru

el un mijloc de a găsi acest răspuns. Căutările lui sînt un imperativ impus de dorința de cunoaștere, pe care dezvoltarea naturii sale i le cere. Și e firesc să fie așa, pentru că gîndirea e seatoasă de cunoștințe în tendința ei de a înțelege orice și totul. Îmi amintesc că, în seșinta unui cerc al profesorilor de literatură, se ridicase problema dacă e bine să li se recomande elevilor din clasele a VII-a și a VIII-a numai unele fragmente din romanul „Răscoală” de Liviu Rebreanu, sau opera întreagă. S-a ajuns la concluzia, curiosă în felul ei, că unele părți trebuiesc evitate. Dar oare dacă vom interzice lectura lor elevii nu le vor citi? Ar fi absurd să ne facem asemenea iluzii. În ceea ce mă privește, cred că a acționa în spiritul educației comuniste înseamnă nu a ocili problemele, ci a-i ajuta pe elevi să înțeleagă esența operelor pe care le citește.

Desigur, pentru bunul mers al lecțiilor nu ne putem opri la discutarea tuturor cărților citite de elevi, asupra tuturor problemelor pe care le pun acestea. Dar nici nu putem admite ca asupra lor să se aștearnă tăcerea, lăsîndu-i pe elevi să se descurce cum știu. Dimpotrivă, scotocesc discutarea lor cu prudență, dar și cu sinceritate poate cîntări mult

mai mult în procesul educării decît un discurs moralizator. Explicînd elevilor că faptele descrise de autor au menirea de a elucida o idee, un personaj, raporturile între diferite personaje etc., excludem echivocul din mîntea lor, îi ajutăm să înțeleagă mesajul operii, valoarea ei.

Călea cea mai potrivită pentru realizarea acestei sarcini ni se pare discuția individuală sau pe grupe mici (de 3—4 elevi) în afara clasei, în diferite ocazii. Bineînțeles că inițiativa unei asemenea discuții nu poate fi lăsată în seama elevului, ci trebuie să aparțină educatorului, dacă acesta nu vrea să se complacă într-o atitudine didactică comodă, fără „complicații”.

Problema lecturii elevilor în perioada preadolescenței are însă și un alt aspect, care nu trebuie să ne scape. Este vorba anume de faptul că, nefiind încă în stare să aprecieze valoarea artistică a unei opere, acești elevi nu știu încă să aleagă și citească orice le cade în mîna. De aceea nu-i de mirare că, pe lângă opere de certă valoare, îi aflăm citînd și cărțile proaste tipărite în trecut, care mai curică încă pe la unii din ei. Nici aici nu vom reuși nimic prin simple interdicții. Dimpotrivă, la această vîrstă copilul este curios să cunoască

toctmai ceea ce i se interzice. Mult mai înțelept este să punem în lumină, într-o formă accesibilă pentru elevi, lipsa de valoare a cărților proaste. Nu prin simple afirmații, căci niciodată nu-i vom putea face pe elevi să ne creadă dacă nu le demonstrăm cele spuse. Ca să-i convingem este necesar să-i facem să vadă artificialul acțiunii, caracterul neverosimil al faptelor și personajelor, caracterul retrograd al ideilor promovate de autor, concepția lui retrogradă despre viață.

Analizele literare efectuate în clasele a VII-a și a VIII-a sînt o bună bază de pornire pentru discuțiile pe care le purtăm cu elevii asupra cărților citite de ei în afara școlii, pentru că aici, în clasă, dobîndesc ei noțiunile de teorie literară și de istorie a literaturii care li ajută în înțelegerea ideilor unei cărți. Pornind de aici, călîndu-se știm ce cărți citească elevii și nelăsîndu-se ne scape prilejul de a discuta asupra lor, îi putem conduce cu bune rezultate în selectarea lecturii, îi ajutăm să-și formeze gustul estetic și să înțeleagă în ce constă cu adevărat valoarea unei opere literare.

Prof. TRAIAN ISPAȘ

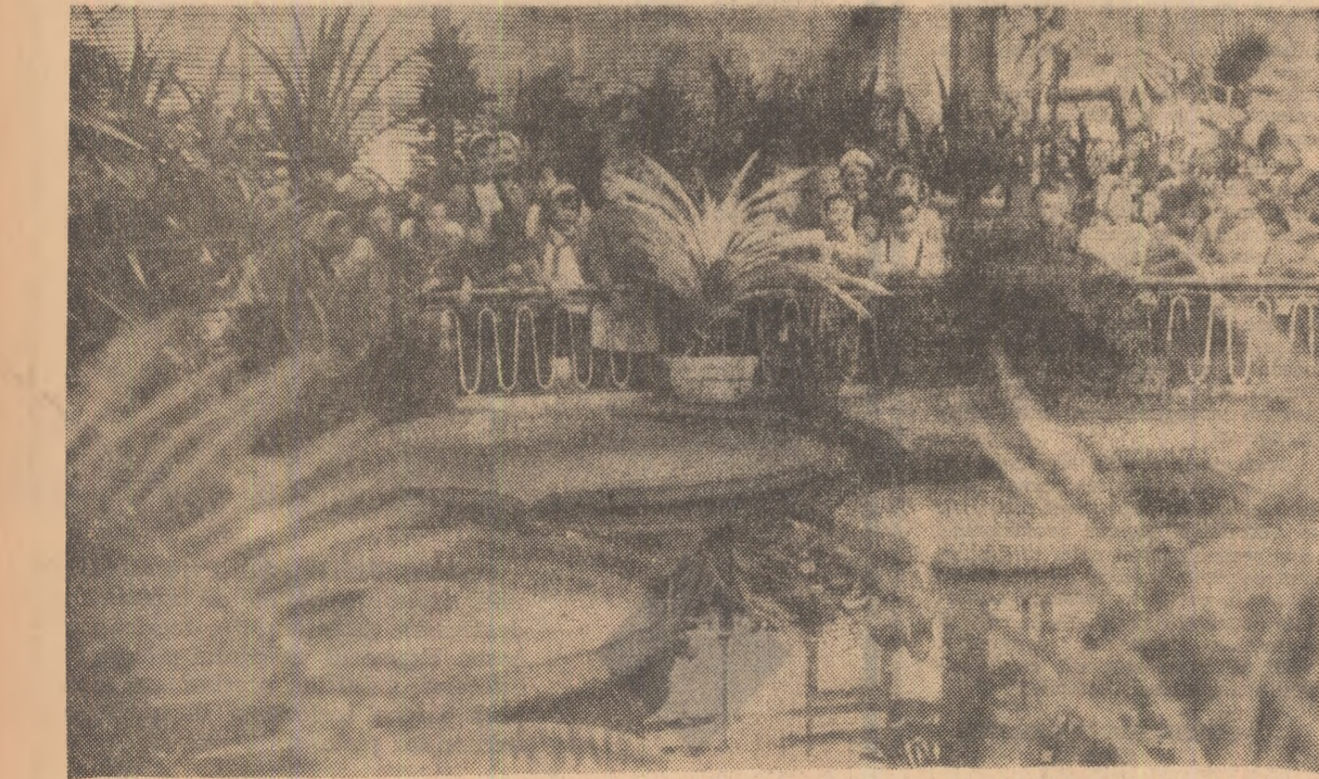
PIONIERII

(Urmare din pag. 1)

pe micuții noștri acceptînd și supunîndu-se normelor unui statut, iată-i înțelegînd un legămînt al lor, ca făpturi fragile în fața altor făpturi fragile și a societății foarte tari, iată-i depășind un jurămînt în fața Patriei și Patriei, cu emoție nouă dar și cu seriozitatea covenită, iată-i avînd casele și palatul lor, instituția lor careia îi aparțin, cu toate indicațiile și formalitățile necesare, iată-i interesîndu-se de cercurile de studii spre care se îndreaptă cu pasiunea și interesul pe care să-i învățăm să nu le piardă niciodată, iată-i, cu alte cuvinte, alături de noi, pe zătorii noștri tovarăși de muncă, pînă la bucuriile și frumusețea societății. Cunoștințele lor din școală și bucuriile copilăriei, pîlpîrile gîndurilor și sentimentelor lor curate, capătă o căldură pe lângă părinții legați prin iubire pentru viața copiilor lor, și jără să se piardă nimic din tot

ce este copilăria, după care privim cu nostalgie, acum, în acești ani, în activitatea și jocurile pionieresti se fixează conturile geografice și se stabilește unitatea ființei sociale careia fiecare îi aparține. De aici marea frumusețe a programului muncii pionieresti, în prîntina cunoașterii pămîntului patriei și a istoriei poporului român. Asociația jocului și excursiilor, cunoașterea monumentelor, a locurilor în care s-au scris marile pagini ale istoriei și culturii poporului nostru, va întipări pentru totdeauna sentimentele jără egal în frumusețea și adevărul lor, sentimentele iubirii față de tot ceea ce pămîntul lor alcătuiește în zile și nopți de muncă, în patria noastră socialistă.

Și cite n-ar fi de spus? Și ce n-am da să fim și noi la vîrsta lor? Să ne contopim viața cu viața lor, și ne vom putea bucura de toate bucuriile lor.

Un grup de pionieri de la Școala generală nr. 1 din Vatra Dornei în vizită la Grădina Botanică din Cluj.

microscrisori

versuri

creații

foleton

MICROSCRISORI

Pasiuni

Mi-a fost dat nu rareori să fac cunoștință cu pasiunile „extrașcolare” ale colegilor mei. I-am ascultat de fiecare dată cu revelația că fiecare dintre ei este un om deosebit. Răspunșiți în toate colțurile țării, acești iubitori de frumos adună în jurul pasiunii lor noi ucenici, îmbogățesc cu generozitate și fantezie cunoștințele lor, dezvăluindu-le parte cu parte tainele culturii și științei.

Într-o comună în Moldova se găsește, printre cadrele didactice, un pasionat colecționar de fluturi. Colecția lui cuprinde cele mai rarissime exemplare și se îmbogățeste pe zi ce trece.

Sus, în însoțitul Ma-

ramureș am întâlnit pe George Chiuș, profesor specializat în arta „descifrării” icoanelor pe sticlă, a vestitelor icoane din Necula, unice ca sens și colorit. Să mai spun că acest om este și un pasionat pictor, participând adesea la expozițiile artiștilor amatori?

În podgoria Aradului, la Covăsini, Zenobia Pristoleanu, profesoară de română cu harul scrisului, a înzestrat satul cu peste 100 de biblioteci personale, casa ei fiind în primul rând o vastă și cuprinzătoare bibliotecă.

În țara celor trei Crișuri, la Aldești, un fost coleg de-al meu, învățătorul Traian Oancea, minuieste inspirat condeiul. Poe-

ziile lui înflăcărate fac obiectul unor reușite interpretări pe scena câminului cultural.

Undeva în Apuseni, dascălul meu dintr-a-nția primar, pensionar azi, se plimbă prin livezile cu pomi altoiți de el și oferă explicații și „probe” celor ce se interesează de sururile obținute prin trudă proprie.

Și ce e mai important constă în faptul că aceste pasiuni se extind asupra celor din jur. Cei vizitați în primul rând sînt elevii.

Fiindcă, să nu uităm, exemplul personal primează în fața oricărui alt argument. Și fiindcă o mare pasiune naște noi pasionați.

„Bretonata”

Afl văzută ochii a ceea de copil ghidus adumbriți de linia brună a sprincenelor, ciuful unui breton și... gata.

„O elevă, o puștă, o „bretonată”! Nemai-pomenit! Să vedem la ce școală e, cine-i permite? Hm, trebuie făcute investigații...”

Vă priveam, mărturisesc, cu o mîhnire secretă și nu înțelegeam. „Cine-i permite?” V-aș fi explicat. Era inutil însă și speram că „investigațiile”

vă vor procura o surpriză. Am auzit mai apoi că prezințunea mea se adevărase. „Investigațiile” au dus la rezultate neașteptate și, pentru dv., neplăcute. Eleva „bretonată” din clasa a IX-a avea o comportare exemplară, atitudine colegială, respect față de profesori, palmare-

sul notelor ei era excelent. Doamne, ce „deziluzie”! Doamne, ce „dezamăgire”! Auziți, tocmai bretonată! Acum știți de ce

n-am intervenit. Mă bucură această autoconvingere, această ripostă la pripeală. Dar sînt și trist pentru dv. stimată colega. Pentru faptul că v-ați amintit prea brutal de ireversibilul anotimp al tineretii. Pentru faptul că un breton a putut irita principiile dv. estetice.

Și mai sînt trist fiindcă ați uitat prea repede că odinioară scriați cuvîntul tinerete cu T „mare”.

La depărtare de o aripă

Metaforizînd, un coleg îmi explica odată că noi trebuie să avem elevii aproape de suflet: „la depărtare de o aripă”.

Mi-a fost dat să văd de nenumărate ori diverse manifestări de simpatie și părințescă grijă a educatorilor față de elevi. În astfel de ocazii, verificăm din plin veridicitatea afirmației care ne destină drept părinți sufletești.

Uneori, însă, „ceremonia” apropierei se desfășoară în limitele unei politeți profesionale, dublată, aș zice, de o achitare corectă a unei datorii. E o chestiune de nuanță, dar adesea nuanța schimbă totul.

Să vedem, prin urmare, profesorul X e foarte bine pregătit. Își ține lecțiile în condiții ireproșabile, or-

ganizate pe verigi, încadrate în timp, cu material didactic bogat. Elevii lui învăță, se pregătesc, dar „fără tragere de inimă” (ca să citez cele spuse, cu o mică nedumerire, chiar de el).

L-am însoțit, o dată, într-o vizită făcută cu elevii la muzeu. Am rămas uimit de rigiditatea și impasibilitatea elevilor. De obicei, în asemenea ocazii, energia lor se risipește îndoit. Treceam cu ei prin săli, ascultam și eu explicațiile profesorului și deodată, fără să-mi dau seama, m-am lăsat cuprins de indiferență. Simțeam parcă un zid de răceală creat între mine și cel ce vorbea.

Un elev a încercat de citeva ori să obțină explicații în plus. Voia să știe mai multe de-

cit în carte. I s-a rețezat elanul. Altul, cuprins de entuziasm în fața unui splendid exemplar de fluture, s-a desprins de grup. A fost chemat la ordine. O elevă a încercat să destăinuie câteva secrete din viața crocodiilor, aflate de la cineva care a călătorit în India. S-a învoacat, rece, lipsa de timp.

Nimic peste limită, nimic peste o anumită atitudine oficială.

Era în mijlocul elevilor calm, sever, puțin închisat, puțin oficial, puțin străin... Și atunci am înțeles acea „dar fără tragere de inimă”. Am înțeles că lui nu i se poate alătura metafora aceea sugestivă: „la depărtare de o aripă”. Și-am înțeles că nu-i pot lăsa să continue așa. Îmi era doar coleg...

MIRCEA MICU

Zăpezile slovelor

Se aștern peste inimi și peste coclaur zăpezile slovelor — virste de aur.

Se aștern generoasele voastre zăpezi și anii se-mbracă-n cunună de livezi purtînd prin frunzișuri, rumen ca mărul rotund, adevărul.

Zăpezile slovelor vin de departe din țările albe, din carte sub scutul lor crește griul între haturi și piinea luminii din care te sature.

Zăpezile slovelor vin din fierbînta virstă albastră, cînd leagăna mintea cumuna de fulgere lungi care scapără prin sufletul-flacăra.

Zăpezile slovelor topesc imagini să curgă vinul puterii prin pagini pe buzele țării, pe buzele noastre, pe zările albastre.

Bogatele holde ale visului saltă floarea cuvîntului cea mai înaltă sub care se-aștern ca o magistrală toți anii de școală.

Oglinzi cu miracole

Anii copilăriei, frumoșii, flutură steagurile, cravatele roșii.

Anii aceștia sînt receptacole, pentru viața toată oglinzi cu miracole.

Fiecare oră vine ca o pasăre din auroră și inima e plină de penele ei de lumină.

Copiii privesc pe fereastră afară, spre țară, patria noastră.

Își iau zborul de mină cu profesorul, să le arate diamantul ou o mie de mii de carate scapărînd de sub pleoapa bătrînelui Olt, să le pună la șold paloșul apelor lui, să vadă printre jogaștri urșii de aramă, cerbii albaștri.

De mină cu profesorul se apleacă peste cuvinte ca peste cerdacuri și le ies înainte umbre și glasuri din veacuri, și află că ei, ram cu ram, sînt muguri din marele neam al Românilor.

În pupitrele școlii, ca prin grădini, vișinul, mărul trimite școlii atîtor lumini care aduc adevărul, care povestesc despre legendarele spectacole ce se desfășoară în țară.

Oglinzile cu miracole, anii școlii, le vor trimite toată viața solii.

Prof. ION POTOPIN

Foc de tabără

Aripi de flăcări bat iezerul serii și stele rotunde-n văpaie se coc, Inele-n lumină se string pionierii și vîntul subțire domol suflă-n foc.

Și cîntul atinge și cerul și munții, Miresme fluide coboară în văi. Ce liber e gîndul sub zările frunții, Ce tineri sînt anii ce sună pe căi!

Și roata se stringe, cresc ochii-a mirare. Bogat e cuvîntul și multe-s de spus! Și risul se-naltă spre jerbe stelare Spre zări zboară visul în veci nesupus.

Din gesturi schițate se nasc linii clare, Ce dau viitorului traicnic contur... Miini mici, domina-veți ca miine cuoptoare, Sau prinde-veți stele în zborul lor pur.

Veți scormoni munții-n adinci măruntaie Și aur veți scoate curat ca din spic, Miini bune ce-or ști lumina s-o taie, S-o-mpartă ca piinea, s-o dea celui mic.

Tirziu, pionierii sparg jocul văratic. Departe, ca-n ceață, se pierd munții suri. Și jarul rămîne lucind singuratic Și pacea domnește în văi și păduri.

Prof. ION AUG. DAMIAN
Tîrnăveni

Creații plastice ale cadrelor didactice

NICOLAE VASILESCU :

„Țărancă din Făgăraș”

VERA VESELOVSKI-NIȚESCU :

„Avînt tineresc”

FOILETON

„SEZON PLIN”

Transcriu aici un dialog pe care l-am auzit în aceste zile. Unii mă vor acuza de lipsă de discreție. N-am ce le face. Dialogul suna cam așa :

— Am un sezon plin !
— Cît ?
— 15 !
— 15 ce ?
— Cum „ce ?”

15 mii !
— Cum faci, dom’le ?

— O iau după plan. Uite : a) anunțarea școlii : „Colega, meditații, știu, mașină, reciproca...” b) desfășurarea : „D-ta ești părinte, gîndește-te.

Copilul, viitorul, meditații...” c) metoda : „Aglomerății ei” (8-10 elevi într-o oră). d) locul : „La domiciliu”. e) material didactic : „Cătețel și cartea, ca la școală”. f) fixarea : Fixarea prefului (20-25 lei pe oră). g) temă pentru acasă : „Miine e înții, aduceți picururile !”

Relatînd cuiva cu indignare cele auzite, mi s-a replicat : — Dacă muncește omul !

O, sancta naivitas ! Ce scuză !

Dar știind că o jumătate din cei meditați sînt elevi din propria clasă ?

Dar știind că, potrivit unor convenții stabilite prin „ambasade colegiale”, matematica furnizează elevii românei și invers ?

Și cînd te gîndești că la o ședință de consiliu pedagogic cel cu „sezonul” se va ridica și va începe, grav și impresionant : „Avem datoria să creștem o generație...” etc.

Să răsfoim încă o dată dicționarul pînă la litera E.

Este acolo un cuvînt refuzat de elevii memorii — cuvîntul ETICĂ...

I. ZARNESCU

MEITICIE

GENEVA

Lucrările Consiliului Biroului internațional de educație

În zilele de 4-5 iulie a.c. s-au desfășurat la Geneva lucrările Consiliului Biroului internațional de educație sub prezidenția d-lui André Chavanne, președintele Comitetului executiv, și a prof. Jean Piaget, directorul Biroului internațional de educație.

Principalele puncte la ordinea de zi au fost: Raportul directorului B.I.E.; Raportul președintelui Comitetului executiv; Problema noului statut al B.I.E.; Organizarea celei de-a XXX-a sesiuni a Conferinței internaționale de educație (1967); Problema încălzirii de către Portugalia în coloniile sale a principiilor Biroului internațional de educație.

Din partea țării noastre a participat la această sesiune o delegație condusă de prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului.

Dezbaterile, pornind de la propunerile prezentate de prof. Jean Piaget, au subliniat realizările de până acum ale B.I.E., au examinat căile și metodele de îmbunătățire a activității acestuia. Delegațiile R. S. Cehoslovacie și R. P. Ungare au susținut Consiliului un proiect nou de statut. S-a hotărât ca acest proiect să fie dezbătut într-o sesiune viitoare. La propunerea delegației României, prezentată de prof. univ. Miron Constantinescu, s-a aprobat alegerea unei comisii formată din 21 de membri care să examineze propunerile de îmbunătățire a activității B.I.E. și să prezinte în termen de 6 luni raportul său Consiliului. Româ-

nia a fost aleasă ca membră în această comisie.

În vederea organizării celei de-a XXX-a sesiuni a Conferinței internaționale de educație s-a acceptat propunerea delegației României, prezentată de prof. univ. Stanciu, Ștefan, directorul Institutului de științe pedagogice din București, ca pe baza rapoartelor naționale ale tuturor țărilor, Secretariatul B.I.E. să elaboreze o sinteză privitoare la mișcarea mondială pedagogică.

După discuții ample asupra încălzirii de către Portugalia, în coloniile sale, a principiilor B.I.E., s-a hotărât suspendarea invitării acestei țări la lucrările B.I.E. cât timp va menține actualul regim colonial și va continua încălzirea principiilor acestei organizații.

Lucrările celei de a XXIX-a sesiuni a Conferinței internaționale de educație

Între 7-16 iulie 1966 se desfășoară la Geneva lucrările celei de-a XXIX-a sesiuni a Conferinței Internaționale de Educație convocată de U.N.E.S.C.O. și Biroul Internațional de Educație. Tăra noastră participă la această conferință cu o delegație condusă de prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului. Din delegație mai face parte prof. univ. Stanciu Ștefan, directorul Institutului de științe pedagogice din București.

Ordinea de zi a conferinței cuprinde următoarele puncte: 1. Organizarea muncii de cercetare pedagogică; 2. Cadrele didactice care predau în străinătate; 3. Rapoarte ale ministerelor învățământului pe anul 1965/1966.

Cu prilejul conferinței s-a deschis de asemenea o expoziție internațională de educație. România participă la această expoziție cu un stand propriu, în care sunt ilustrate cele 3 puncte de pe ordinea de zi. În panouri sugestive sunt prezentate instituțiile care se ocupă de munca de cercetare pedagogică, temele cele mai importante

care stau în atenția cercetării pedagogice din țara noastră și lucrări variate din diferite domenii de cercetare pedagogică apărute în ultimul timp în România. Standul cuprinde de asemenea panouri care ilustrează schimbul de cadre didactice pe care îl face țara noastră cu alte țări. De asemenea, două planșe ilustrează acest schimb, ca și schimbul larg de publicații din domeniul pedagogic.

Pentru cel de al 3-lea punct de pe ordinea de zi, Ministerul Învățământului din Republica Socialistă România prezintă un amplu raport, redactat în 4 limbi (franceză, engleză, rusă și spaniolă), intitulat „Dezvoltarea învățământului în Republica Socialistă România în anul școlar 1965/1966”, însoțit de ilustrații. Raportul prezintă o serie de realizări ale învățământului din țara noastră, cifre și date care ilustrează dezvoltarea acestuia în raport cu anii trecuți.

În ședința de constituire a Conferinței (joi 7 iulie a. c.) au fost aleși ca președinte al conferinței ministrul învățământului din Iran Hadi Hedayati, ca președinte al

secției de cercetări pedagogice prof. univ. Stanciu Ștefan, directorul Institutului de științe pedagogice din București, și ca președinte al secției de examinare a trimiterii cadrelor didactice în alte țări J. Crozier (Anglia), ministrul învățământului teritoriilor de peste mări.

Miercuri, 13 iulie a.c. Conferința a dezbătut raportul delegației României, care a suscitut un viu interes, bucurându-se de o aleasă apreciere, confirmată de faptul că delegații a 14 țări din toate regiunile lumii au pus întrebări la raportul român. Delegația României, prin prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului, a răspuns cu precizie la toate întrebările puse.

Conferința a primit cu multă satisfacție știrea că directorul general al U.N.E.S.C.O., René Maheu, a fost distins cu titlul de doctor „honoris causa” al Universității din București.

Lucrările celei de-a XXIX-a conferințe internaționale de educație continuă.

„Revista de pedagogie”

nr. 8, iunie 1966

În sumar:

STUDII ȘI CERCETĂRI
Miron Constantinescu: Probleme ale prelungirii școlarității obligatorii și ale orientării profesionale.

Ștefan Bărbulescu: Școala greco-slavo-românească de la Mănăstirea Putna.

Petre Bărbulescu; Ion Dumitrescu: Probleme ale formării conștiinței de sine la preadolescenți și la adolescenți.

Paul Popescu-Neveanu, Magdalena Banto: Contribuția la studiul Insurizării timpului a conștiințelor fiziologice elementare.

Luminița Ghiviriță: Continuitatea și gradarea în munca educativă.

COMUNICĂRI
V. Bunescu, A. Cazacu, E. Csengeri: Ipoteza în cercetarea pedagogică.

DEZBATERI-COFRUNTĂRI-OPINI
Mihai Timotei, Ilie Hăstieș: Sugerii privind conținutul învățământului matematic în liceele de cultură generală.

Ion Drăguș: Citeva considerații cu privire la învățământul de cultură generală fără frecvență.

Mihai Sandu: Scrieri simplificate-verticale sau caligrafică-oglică?

Marin Biculescu: Concepții vechi și noi în predarea scrierii.

PEDAGOGIE COMPARATĂ
Pompliu Vilcu: Învățământul de cultură generală în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia.

RECENZII
„Clasificarea pedagogică a școlii” sub redacția prof. dr. Stanciu Ștefan (Nadia Nicolajescu).

Ursula Schiopia: „Psihologia copilului” (Maria Giorgescu).

Hans Löwe: „Problema răzmeriilor în urmă la învățatură” (Tiberiu Bogdan).

Jan Rusiecki: „Despre predarea limbilor străine” (Henriette Vrabie).

Buletinul de documentare pedagogică

A apărut recent nr. 1/1966 al „Buletinului de documentare pedagogică”, publicație referativă întocmită de Biblioteca centrală pedagogică, Buletinul, care prezintă pe larg conținutul unor articole apărute în presa de specialitate de peste hotare, grupează referate pe 6 teme: pedagogie generală; istoria pedagogiei; teoria educației; didactica și metodică; organizarea învățământului; psihologia învățământului — psihologie pedagogică; defectologie.

Buletinul se distinge prin științificitatea și actualitatea conținutului, precum și în rândul cadrelor didactice de la cadrele de pedagogie din învățământul superior.

Programele pentru învățământul de cultură generală valabile în anul școlar 1966/1967

Clasele I—VIII ale școlii generale

Programele școlare pentru clasele I—IV — 1965; programa de istoria României, cl. a IV-a și îndrumări pentru aplicarea manualelor de aritmetică la cl. I—IV — 1966; coligrafiile, cl. I—IV — 1965; limba română (gramatică și lectura literară), cl. V—VIII — 1965; limba rusă pentru școlile cu limba de predare română și școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, cl. V—VIII — 1966; limba franceză, cl. V—VIII — 1966; limba engleză, cl. V—VIII — 1966; istoria, cl. V—VI — 1965; istoria, cl. VII—VIII — 1966; educația cetățenească, cl. VIII — 1966; matematica, cl. V—VI — 1965; matematica, cl. VII — 1966; matematica, cl. VIII — 1964; fizică, cl. VII—VIII — 1965; chimie, cl. VII—VIII — 1965; botanica, cl. V — 1965; zoologia, cl. VI — 1966; igienă, cl. VII — 1964; biologia generală, cl. VIII — 1965; geografia, cl. V—VIII — 1965; agricultura, cl. V—VIII — 1966; lucrări practice, cl. V—VIII — 1965; cercul de activități gospodărești (fete-sate) — 1965; desen, cl. V—VIII — 1965; caligrafie, cl. V — 1965; muzică, cl. V—VIII — 1965; educația fizică, cl. V—VIII — 1965.

Clasele X—XI ale liceului de 11 ani

(clasa a X-a învățământul seral și fără frecvență, clasa a XI-a — curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Literatura română, cl. a X-a — 1965; literatura română, cl. a XI-a — 1966; limba rusă, cl. X—XI — 1966; instrucțiuni pentru predarea limbii ruse la școlile cu o zi instruire în producție, cl. a XI-a 1966; limba engleză, cl. X—XI — 1966; limba franceză, cl. X—XI — 1966; limba germană, cl. X—XI — 1966; limba latină, cl. X—XI — 1966; istoria, cl. a X-a — 1964; istoria, cl. a XI-a — 1966; economia politică, cl. a X-a — 1966; socialismul științific, cl. a XI-a — 1965; psihologia și logica, cl. a XI-a — 1965; matematica, cl. X—XI — 1964; astronomia, cl. a XI-a — 1965; fizica, cl. X—XI — 1964; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din clasa a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie) — 1964; biologia generală, cl. a XI-a — 1965; geografia, cl. a XI-a — 1965; educația fizică, cl. a XI-a — 1965.

Clasele IX—X ale liceului de 12 ani

(curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Limba și literatura română, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. a IX-a — 1965; limba franceză, cl. a X-a — 1966; limba engleză, cl. a IX-a — 1965; limba engleză, cl. a X-a — 1966; limba germană, cl. a IX-a — 1965; limba germană, cl. a X-a — 1966; limba rusă, cl. IX—X — 1966; limba latină, cl. a IX-a — 1965; limba latină, cl. a X-a — 1966; istoria, cl. a IX-a — 1965; istoria, cl. a X-a — 1966; matematica, cl. IX—X — 1966; fizică, cl. a IX-a — 1965; chimia, cl. a IX-a — 1965; psihologia și logica, cl. a IX-a — 1965; matematica, cl. a X-a — 1964; astronomia, cl. a X-a — 1965; fizica, cl. X—XI — 1964; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din clasa a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie) — 1964; biologia generală, cl. a XI-a — 1965; geografia, cl. a XI-a — 1965; educația fizică, cl. a XI-a — 1965.

Clasele X—XI ale liceului de 11 ani, cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare

(clasa a X-a — învățământul seral și fără frecvență, cl. a XI-a — curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Limba și literatura română, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. a IX-a — 1965; limba franceză, cl. a X-a — 1966; limba engleză, cl. a IX-a — 1965; limba engleză, cl. a X-a — 1966; limba germană, cl. a IX-a — 1965; limba germană, cl. a X-a — 1966; limba rusă, cl. IX—X — 1966; limba latină, cl. a IX-a — 1965; limba latină, cl. a X-a — 1966; istoria, cl. a IX-a — 1965; istoria, cl. a X-a — 1966; matematica, cl. IX—X — 1966; fizică, cl. a IX-a — 1965; chimia, cl. a IX-a — 1965; chimia, cl. a IX-a — 1965.

X-a — 1966; botanica, cl. a IX-a — 1965; zoologia, cl. a X-a — 1966; geografia, cl. a X-a — 1966; desenul, cl. a IX-a — 1965; desenul, cl. a X-a — 1966; muzica, cl. a IX-a — 1965; muzica, cl. a X-a — 1966; educația fizică, cl. a IX-a — 1965; educația fizică, cl. a X-a — 1966; cultura tehnică, cl. IX—X — 1966.

Clasele I—VIII ale școlii generale cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare

La școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, se vor folosi la clasele I—VIII aceleași programe ca la școlile cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe speciale:

Limba română pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, cl. I—IV — 1965; limba română pentru școlile cu limba de predare română și școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, cl. I—IV — 1966; limba rusă pentru școlile cu limba de predare română și școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, cl. I—IV — 1966; limba franceză, cl. I—IV — 1966; limba engleză, cl. I—IV — 1966; limba germană, cl. I—IV — 1966; limba latină, cl. I—IV — 1966; istoria, cl. I—IV — 1966; matematica, cl. I—IV — 1966; fizică, cl. I—IV — 1966; chimie, cl. I—IV — 1966; biologie, cl. I—IV — 1966; geografie, cl. I—IV — 1966; muzică, cl. I—IV — 1966; educația fizică, cl. I—IV — 1966.

Clasele IX—X ale liceului de 12 ani cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare

(curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Limba și literatura română, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. a X-a — 1966; limba engleză, cl. IX—X — 1966; limba engleză, cl. a X-a — 1966; limba germană, cl. IX—X — 1966; limba germană, cl. a X-a — 1966; limba rusă, cl. IX—X — 1966; limba latină, cl. IX—X — 1966; istoria, cl. IX—X — 1966; matematica, cl. IX—X — 1966; fizică, cl. IX—X — 1966; chimia, cl. IX—X — 1966; psihologia și logica, cl. IX—X — 1966; matematica, cl. a X-a — 1964; astronomia, cl. a X-a — 1965; fizica, cl. X—XI — 1964; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din clasa a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie stratigrafică) — 1964.

Învățământul mediu seral de cultură generală

La învățământul seral se vor folosi la cl. IX—X ale liceului de 12 ani și la clasele X—XI ale liceului de 11 ani, aceleași programe ca la cursul de zi și învățământul fără frecvență, cu excepția următoarelor programe speciale pentru cl. X—XI ale liceului de 11 ani:

Limba rusă, cl. X—XI — 1966; limba rusă, cl. IX—X (liceul de 12 ani) — 1966; matematica, cl. X—XI — 1964; fizică, cl. X—XI — 1964; instrucțiuni pentru predarea fizicii la cl. a X-a liceul de 12 ani; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din cl. a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie stratigrafică) — 1964.

La învățământul seral pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, se vor folosi programele speciale pentru învățământul seral — școli cu limba de predare română, iar pentru restul obiectelor se vor folosi aceleași programe ca la școlile respective ale naționalităților conlocuitoare — cursuri de zi și învățământul fără frecvență.

Limba română (gramatică pentru cl. a X-a și instrucțiuni pentru predarea literaturii române în cl. X—XI) — 1965; limba rusă pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. X—XI — 1966; limba rusă pentru școlile cu limba de predare germană, cl. X—XI — 1966; limba rusă pentru școlile cu limba de predare română, cl. X—XI — 1966; limba rusă pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, cu excepția școlilor cu limbe de predare maghiară și germană, cl. a XI-a — 1966; instrucțiuni pentru predarea limbii ruse la liceele cu o zi instruire în producție, cl. a XI-a — 1966; literatura ucraineană, cl. X—XI — 1966; literatura ucraineană, cl. a XI-a — 1964; literatura slovacă, cl. a XI-a — 1960 cu instrucțiunile din 1966; literatura greacă, cl. a XI-a — 1966.

Clasele IX—X ale liceului de 12 ani cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare

(curs de zi, învățământul seral și fără frecvență)

Limba și literatura română, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. a X-a — 1966; limba engleză, cl. IX—X — 1966; limba engleză, cl. a X-a — 1966; limba germană, cl. IX—X — 1966; limba germană, cl. a X-a — 1966; limba rusă, cl. IX—X — 1966; limba latină, cl. IX—X — 1966; istoria, cl. IX—X — 1966; matematica, cl. IX—X — 1966; fizică, cl. IX—X — 1966; chimia, cl. IX—X — 1966; psihologia și logica, cl. IX—X — 1966; matematica, cl. a X-a — 1964; astronomia, cl. a X-a — 1965; fizica, cl. X—XI — 1964; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din cl. a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie stratigrafică) — 1964.

La învățământul seral pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, se vor folosi la clasele IX—X ale liceului de 12 ani, aceleași programe ca la școlile cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe speciale:

Limba și literatura română, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. IX—X — 1966; limba franceză, cl. a X-a — 1966; limba engleză, cl. IX—X — 1966; limba engleză, cl. a X-a — 1966; limba germană, cl. IX—X — 1966; limba germană, cl. a X-a — 1966; limba rusă, cl. IX—X — 1966; limba latină, cl. IX—X — 1966; istoria, cl. IX—X — 1966; matematica, cl. IX—X — 1966; fizică, cl. IX—X — 1966; chimia, cl. IX—X — 1966; psihologia și logica, cl. IX—X — 1966; matematica, cl. a X-a — 1964; astronomia, cl. a X-a — 1965; fizica, cl. X—XI — 1964; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din cl. a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie stratigrafică) — 1964.

La învățământul seral pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, se vor folosi la clasele IX—X ale liceului de 12 ani și la clasele X—XI ale liceului de 11 ani, aceleași programe ca la cursul de zi și învățământul fără frecvență, cu excepția următoarelor programe speciale pentru cl. X—XI ale liceului de 11 ani:

Limba rusă, cl. X—XI — 1966; limba rusă, cl. IX—X (liceul de 12 ani) — 1966; matematica, cl. X—XI — 1964; fizică, cl. X—XI — 1964; instrucțiuni pentru predarea fizicii la cl. a X-a liceul de 12 ani; chimia, cl. X—XI — 1964; științe biologice, cl. X—XI (din cl. a XI-a rămâne valabilă numai programa de geologie stratigrafică) — 1964.

La învățământul seral pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, se vor folosi programele speciale pentru învățământul seral — școli cu limba de predare română, iar pentru restul obiectelor se vor folosi aceleași programe ca la școlile respective ale naționalităților conlocuitoare — cursuri de zi și învățământul fără frecvență.

TALENTE

Doi dintre creațiile elevilor. Liceul de arte plastice din București.

Este o tradiție a liceelor de arte plastice ca, odată cu sfârșitul fiecărui an școlar, elevii să plece la practică.

A fost în ultimii ani o preocupare constantă a Liceului de arte plastice din București, ne-a spus profesorul Hariton Petrescu, directorul liceului, de a atinge pentru desfășurarea practicii regimul cel mai interesant din punct de vedere al peisajului industrial și natural, ca valoare de inspirație artistică, de evocare a trecutului patriei, de prezentare a marilor realizări ale omului zilelor noastre. În anul 1963 elevii au făcut practică în regiunea Cluj; în anul 1964 — în regiunea Timișoara; în anul 1965 — în regiunea Mureșului Apuseni, la Abrud, Bucium, Cimpeni, în pietroșul peisaj care a văzut cetele lui Horia și a auzit doina Iancușului, pe care s-au dat atâtea lupte ale poporului român pentru libertatea sa națională și socială. Simpla succesiune a acestor locuri de practică ne face să înțelegem efortul celor care o organizează de a descoperi pentru ea locuri în care natura și trecutul își îmbină farmece cu mesajul nou, puternic și luminos al prezentului.

Anul acesta, plaiurilor bucovinene le-a venit rândul să adăpostească practica de vară a elevilor Liceului de arte plastice din București. Organizată cu concursul sfatului popular al regiunii Suceava în patru centre, practica a avut drept obiectiv

natura și monumentele istorice. Elevii au lucrat în patru grupe: 40 la Brosteni, sub îndrumarea profesorului Remus Sirbu, 40 la Gura Humorului, într-un grup condus de profesorii Bălașa Ionescu și Ștefan Seavstre, alți 40 la Solca, sub îndrumarea profesorilor Traian Apostolescu și Gheorghe Geanbu. Un grup de 90 de elevi condus de profesorii Valentina Delaport și Gheorghe Tojan, care avea și responsabilitatea generală a practicii, au împânzit cărările regiunii. În cadrul excursiilor documentare realizate la Suceava, la străvechile citirilor voevodale Voroneț, Humor, Volovăț, Sucevița, Arbore, la Neamț, la Humulești etc., pe carton și pe pânză, se acumulează impresii filtrate prin sensibilitatea fiecărui adolescent în bagajul lor de cunoștințe și mici obiecte de artă populară — ceramică neagră, cioburi de ceramică veche, vestigii ale vremilor trecute. În inimă se înscrie, pentru totdeauna, acea lecție de mândrie patriotică pe care numai contactul tulburător cu trecutul istoric „la el acasă” o poate da.

Umblând peste tot, culegând impresii, fixându-le în jocul de umbră și lumină al desenului, în reberberații de nuanțe ale culorilor, elevii au recitat din practică peste 3000 de lucrări pe care le-au prezentat la expozițiile deschise la casele de cultură din Brosteni, Gura Humorului și Solca. Cele scrise de

vizitatori în caietele de impresii constituie nu numai o dovadă a talentului tinerilor artiști, ci și mărturia unei acțiuni valoroase de punere în lumină a activității lor extrașcolare.

Acum, lucrările sunt la școală. O parte dintre ele vor fi prezentate la expoziția celui de al 7-lea Festival al școlilor și liceelor de artă din țară, care se va deschide la 9 septembrie la sala Dalles. Lucrările din practica de vară vor putea fi văzute însă și în cadrul tradiționalei expoziții de toamnă deschisă în fiecare an în pavilionul A și B din Parcul de cultură și odihnă.

„Țirgul Rădăușilor”, „Fabrica de bere Solca”, „Peisaj de la mănăstirea”, „Cartiere noi din Suceava”, „Cetea Neamțului”. Iată câteva titluri de lucrări. Admirându-le, încercăm să citim semnăturile unora dintre tinerii artiști: Dan Mohanu (clasa a XI-a), Elena Jianu (clasa a IX-a), Ioana Coja (clasa a X-a), Ileana Constantinescu (clasa a IX-a), Tiberiu Toader (clasa a XII-a), Ioan Cantea (clasa a XII-a), Cristina Haseganu (clasa a X-a) etc. Privind lucrările elevilor acestui liceu — valorificarea multilaterală a peisajului românesc — înțelegem aprecierea de care se bucură și ne dăm seama de ce unele dintre ele au fost selectate pentru expoziții de peste hotare.

D. TODERICIU

RECENZIE

Modernizarea metodelor de studiere a limbilor străine

În ultimii ani, problema îmbunătățirii procesului de predare a limbilor străine a stat permanent în atenția organelor de resort din țara noastră. Au fost elaborate manuale după principiile pedagogice moderne, au văzut lumina tiparului o serie de metode de predare a limbilor străine, care au început să fie utilizate în creșterea nivelului de cunoaștere a limbilor străine, a cunoașterii limbilor străine în epoca noastră, la creșterea ponderii lor în planurile de învățământ, la felul cum sînt sau pot fi folosite elementele audio-vizuale în predare. Totodată ei vor fi introdusi în problemele delimitării și activizării așa-numitului lexic fundamental, alcătuit din cuvinte obiectiv indispensabile exprimării în altă limbă, decît ea natală, ale repertariilor elevilor în grupe de studiu după criteriul cel mai riguros, în sfîrșit ale vehiculării limbii străine în cercurile de elevi, precum și pe calea lecturii și corespondenței extracolare.

Bibliografia selectivă oferită în încheiere cuprinde titluri, definiții pentru tema dată, în diferite limbi, atestă ampla documentare a autorului (cea ce se oglindește, de altfel, și în frecvențele referiri la procedee aplicate peste hotare) și sporește utilitatea cărții.

Un merit principal al lucrării îl constituie relevarea conținutului între principiile predării clasice și ale celei moderne. În condițiile actuale — arată autorul — modernizarea studiilor limbilor străine se face în primul rînd pe calea înlocuirii metodelor tradiționale din învățământ prin metodele noi audio-vizuale” (p. 127). Desigur, aceasta nu implică neapărat, o dată ce se pune problema unei perioade de tranziție, nici nu exclude posibilitatea largirii corespunzătoare a conținutului primelor pe seama celor din urmă, ci dimpotrivă, reclamă conlucrarea dintre ele, în proporții variind după vîrstă sau nivelul elevilor, pe platforma comună a principiilor didactice generale.

adaptă, mai ales în perspectiva viitorului, la condițiile noi, create de tehnica modernă. Cadrele didactice vor afla date prețioase cu privire la însemnătatea cunoașterii limbilor străine în epoca noastră, la creșterea ponderii lor în planurile de învățământ, la felul cum sînt sau pot fi folosite elementele audio-vizuale în predare. Totodată ei vor fi introdusi în problemele delimitării și activizării așa-numitului lexic fundamental, alcătuit din cuvinte obiectiv indispensabile exprimării în altă limbă, decît ea natală, ale repertariilor elevilor în grupe de studiu după criteriul cel mai riguros, în sfîrșit ale vehiculării limbii străine în cercurile de elevi, precum și pe calea lecturii și corespondenței extracolare.

Bibliografia selectivă oferită în încheiere cuprinde titluri, definiții pentru tema dată, în diferite limbi, atestă ampla documentare a autorului (cea ce se oglindește, de altfel, și în frecvențele referiri la procedee aplicate peste hotare) și sporește utilitatea cărții.

Un merit principal al lucrării îl constituie relevarea conținutului între principiile predării clasice și ale celei moderne. În condițiile actuale — arată autorul — modernizarea studiilor limbilor străine se face în primul rînd pe calea înlocuirii metodelor tradiționale din învățământ prin metodele noi audio-vizuale” (p. 127). Desigur, aceasta nu implică neapărat, o dată ce se pune problema unei perioade de tranziție, nici nu exclude posibilitatea largirii corespunzătoare a conținutului primelor pe seama celor din urmă, ci dimpotrivă, reclamă conlucrarea dintre ele, în proporții variind după vîrstă sau nivelul elevilor, pe platforma comună a principiilor didactice generale.

Subliniind rolul profesorului ca verigă centrală a procesului de învățământ, autorul recomandă să se introducă în practica pedagogică a studenților mai multe lecții cu aplicații audio-vizuale, iar pentru cadrele din promoțiile mai vechi să se organizeze cursuri de perfecționare.

Chiar și acolo unde, din lipsă de spațiu, teza succesiunii organice de la metodele din trecut la cele de azi n-a putut — și nici n-ar fi fost nevoite — să fie consemnată formal, ea trebuie dedusă din concepția generală care călăuzește expunerea autorului. Bunăoară, deosebirea fundamentală dintre metodele și metodele audio-vizuale devine mai clară după ce se evidențiază impulsul pe care îl are ideea primatului limbii vorbite asupra celei scrise l-a primit ca urmare a dezvoltării impetuoză a științei și tehnicii. Este însă adevărat că ideea în sine a stat încă de la sfîrșitul secolului trecut la baza metodei „directe”, apărută ca o reacție la modul neficient în care erau studiate actualele limbile moarte cît și cele vii. Pe de altă parte, nu întîmplător se enumeră în repetate rînduri verigile dezerat al comparației cu limba maternă, considerată pe drept cuvînt ca o „aliată” în acțiunea de re